

VETO

ALGEMENE STUDENTEN RAAD

Weekblad. Jaargang 10, '83-'84.
Nr. 19, dd. 16 februari 1984
V.u. Luc Baltussen, Van Evenstraat 2d,
3000 Leuven. Tel. 016/22 44 38.

Abonnementsprijs: 50 fr. (studenten),
150 fr. (niet-studenten), 350 fr. (steun).
Te storten op rek. nr. KB 431-0079541-68
t.n.v. ASR-VETO, Van Evenstraat 2d,
Leuven, met vermelding van 'VETO-
abonnement' en evt. nr. studentenkaart.

Redakties steeds op vrijdag
om 17 uur (open voor ieder) op 't Stuc,
E. Van Evenstraat 2d, 1ste verdieping.
Artikels binnen op donderdag voor ver-
schijning, advertenties op vrijdag voor
verschijning.

VETO is een publikatie van de Algemene
Studentenraad Leuven.

EN VERDER..

Lezersbrieven	2
Kolumn	2
Leuven en vreemdelingen	3
Studentengezondheid	4
Kringnieuws	5
Muziek: Garret List	6
Vlaamse film & subsidies	7
Wim Wenders	7
1984 in België	8
Interview Verhofstadt	9
Halte 51	10
Westland New Post	10
Reklame & Alma	11
Kolumn	12
Berichtjes & Zoekertjes	12

Komt Stukokom in de plaats? Economika stapt uit sociale raad en kringraad

De bestuursvergadering van Economika besliste vorige week dinsdag om haar vertegenwoordigers terug te trekken uit Kringraad en Sociale Raad, en over een paar weken ook uit Kultuurraad. In een referendum, donderdag, sloot 88% van de stemmers zich bij dat standpunt aan. Dit 'succes' werd vrijdag aan de pers voorgesteld — met een heuse stunt aan het Stuc — en tevens riep Economika de andere kringen op ook zo'n referendum te houden.

De onvrede van Economika met de handel en wandel in de ASR is al lang bekend. Elke actie die Sociale Raad doet, wordt begeleid door vragen naar representativiteit vanwege Economika. Na een paar jaar mokken nam Economika vorig academiejaar haar plaats in de ASR weer in, maar tegelijk haalde zij ook weer haar herstructureringsplan boven — op 26 januari lichten zij het in Veto nog toe. (Het blijft overigens de vraag in hoeverre dat plan de ambities van praeses Luc Deneffe en vice-praeses Yvan Jansen oversteeg. Want het voorstel werd alleen op Kringraad regelmatig verdedigd. Pol Malou en Kristof Dekoninck hebben dat op Sociale Raad nooit gedaan.) Eind januari dwong Economika op de raden een stemming af over hun 6de-raadvoorstel. Hoewel de raden dat slechts 'ter informatie' wilden doen, bleek toch afdoende dat een belangrijke meerderheid van de kringen zich uitdrukkelijk tegen het voorstel bleef verzetten. Willen de ekonomen nu hun gezicht redden?

Op 6 februari boog de bestuursvergadering (BV) van Economika, het beslissingsorgaan bij uitstek, zich over de vraag of de kring al dan niet in de ASR moest blijven. Doorgaans wonen 10 à 20 studenten die vergadering bij. Nu waren het er 45. Een opvallend punt, temeer daar de vergadering op de normale manier werd aangekondigd: ad valvas, een dag op voorhand, en zonder vermelding van de agenda. Klaarblijkelijk had iemand 'vriendjes' meegebracht. Waarom het agendapunt 'ASR' niet was aangekondigd, blijft onduidelijk. In ieder geval hing een ander al een tijdje in de lucht: de voorzitter voor Studentenaangelegenheden, prof. Sabbe, en de Algemene Beheerder, prof. Tavernier (een econoom) informeerden bij de studentenvertegenwoordiging op de Akademische Raad reeds op 16 januari langs hun neus weg wat de ASR ging doen als Economika eruit zou stappen.

Dat de bestuursvergadering 'grondig debatteerde' (volgens de pers-tekst), wordt door een aantal aanwezigen schromelijk overdreven genoemd. Pascal Demuyser, jaarverantwoordelijke van de eerste kandidatuur: "Ik kreeg amper de kans om te verdedigen dat Economika in de ASR moest blijven. Dat leverde me alleen het etiket 'vuile kommunist' op". Toen de BV met 39 stemmen tegen 5 (bij één onthouding) besloten had uit de ASR te stappen, werd een pamflet bekeken dat de ekonomiestudenten moest oproepen tot een referendum over de kwestie. In het pamflet werden de studenten met een heleboel beschuldigingen aan het adres van de ASR vriendelijk aangemaand om voor het uittreden te stemmen. Een deel van de BV vond die informatie toch maar gebrekkig, en vond dat in het pamflet ook de visie van de tegenstemmers aan

bod moest kunnen komen, met argumenten om in de ASR te blijven. Maar dat mocht niet. Het bewuste (vit)roolperspamflet werd dinsdag al uitgeleed.

Knoop

Donderdag ging dan het referendum door. Men noteerde een succesvolle opkomst (925 studenten): ongeveer dezelfde als voor de praesidiumverkiezingen. Dat men stembriefjes uitdeelde tijdens de pauze tussen twee lessen, is hier natuurlijk een belangrijk element. Ook de grote steun voor het BV-standpunt valt niet te ontkennen: bijna 88% van de studenten stemden 'akkoord'. 95 studenten (10%) stemden tegen — ondanks de gespieerde informatie die zij van hun praesidium mochten ontvangen. Een meisje uit eerste kandidatuur hierover: "Ze boden ons het referendum aan met de aanmaning om maar gewoon 'akkoord' te stemmen, omdat we er als eerstekeer toch niets over konden weten. En dat was heel juist, want we hadden nog geen spetter informatie gekregen. Maar ik weet toevallig wat meer over de ASR omdat mijn lief in Merkator zit (aardrijkskundige kring, nvd.r.). Voor het tegenstemmen heb ik trouwens heel wat mogen aanhoren."

Vrijdag deelden Luc Deneffe (praeses), Yvan Jansen (vice-praeses en ex-afgevaardigde in de Kringraad), Pol Malou en Kristof Dekoninck (ex-afgevaardigde in Sociale Raad) de resultaten van hun actie mee aan de pers en aan een entoesiastiek publiek. Zij legden uit wat zij de ASR verweten en dat zij vergeefs geprobeerd hadden de ASR op een andere leest te schoeien. Liever: dan de andere kringen aan te wijzen als dissident, schoven zij alle schuld op de vrijgestelden en op 'het

(vervolg op p. 3)

De lange marsh van...

De Leuvense rechtbank

Woensdagochtend negen uur in de korrektonale rechtbank te Leuven. Niemand weet wanneer het dossier-proces juist zal doorgaan. Eén ding is zeker, het staat op de rol. Opvallend weinig sympatisanten voor wat men een 'studentenproces' zou kunnen noemen. Is er dan toch iets dood in Leuven?

Tegen halftien heeft rechter De Pauw al vijf gevallen behandeld, ondertussen druk wetboeken doorbladerend. Dik zes minuten per zaak dus. Als hij straks aan hetzelfde tempo doorgaat wordt dat één minuut per beklagde.

De show wordt nog even onderbroken. Iedereen moet rechtstaan. Het hof trekt zich terug. Koffiepauze dus. Maar enkel voor het hof. Koffieautomaten zijn nog steeds niet toegelaten in een rechtbank. Na dit op en neer spelletje is er tijd om heen en weer te variëren. Buiten is F.S., eindelijk toegekomen (vooral tot opluchting van de advocaten). Nog even van gedachten wisselen: "Wat denk jij dat het gaat worden?"

De Suisse

Terug naar binnen en weer op en neer. De rijkswachter van dienst verveelt zich blijkbaar en wandelt wat rond. Er moet gezegen worden laat hij verstaan. Vroeger hadden ze in de kerk ook een ordehandhaver — Suisse in de

volksmond — die een oogje in het zeil hield. Na een gemeedelijk onderhoud over één of andere vrije radio, eindelijk het grote moment. De vijf gedaagden moeten voorkomen.

Dan volgt de koude douche. De prokureur des konings vraagt onmiddellijk een verdediging aan daar de eerste gedaagde er niet is. Achteraf horen we dat er iets misgelopen is met de dagvaarding. Die werd op een verkeerd adres besteld. Officieel wist de beklagde dus van niets en kon hij niet bij verstek veroordeeld worden. Bevatten de Komputers toch niet alle informatie? Na wat over en weer gepraat tussen rechter De Pauw en de prokureur wordt 22 februari als geschikte datum weerhouden.

En dan komt de huisvader in toga boven. Nadat hij voordien L.V. al de raad gegeven had om de volgende keer uitgeslapen de rechtbank te betreden, wordt nu aan alle gedaagden gesuggereerd om het goed te noteren in hun agenda. Blijkbaar kan een tweede dagvaarding er niet meer af. Bezuinigen in de rechtsstaat?

Eén ding weet de rechtbank door de zitting wel. Uitstellen tot in de paasvakantie-hoef niet. Tot sympathiebetuigingen en bijhorende — geprovoceerde — opstootjes zoals bij het proces van Van Kerrebroeck zal het niet komen. Daarvoor was er te weinig volk. De goede raad van rechter De Pauw indachtig zullen we het noteren in onze agenda. Het is niet omdat de rechterlijke molen zéér traag maalt dat wij er niet vlug bij kunnen zijn.

DDN

Economika hakt de knoop door. Met een ludieke actie besloeten de ekonomiestudenten hun perskonferentie. Daar hadden zij betoogd dat Economika wel wat meer in haar mars heeft dan bierflesjes stapelen en zandkastelen bouwen, ten bewijze waarvan ze vorige week een heus referendum over de ASR hield. (foto DdC)

Reeds vijf weken lang is Veto klaargemaakt voor één uur 's nachts! Weg de heroïsche tijden van weleer, toen lijkbleke lay-outers om zes uur 's morgens nog twee bladzijden moesten inkleven, terwijl de laatste teksten uit het machien rolden en de kamionet al vertrekkenklaar stond.

Helaas, slechte tijden staan alweer voor de deur; twee lay-outers lieten het onlangs, om studieredenen afweten, zodat het wel eens opnieuw nachtbraken zou kunnen worden, tenzij...

Tenzij iemand zich roepen voelt om

VETO LAY-OUTER

te worden.

Er is geen speciale kennis vereist, opleiding wordt ter plaatse verzorgd, gezellige sfeer, gratis drankjes tussendoor... Als je er iets voor voelt, kom dan naar het Veto-sekretariaat, Van Evenstraat 2d, 3000 Leuven (1st verdieping).

Met jouw hulp halen we het vóór middernacht!

REDAKTIONEEL

Men zou natuurlijk de hele aktie van het Ekonomika-presidium kunnen ontleden als een elektorale stunt die het absolute failliet van dit presidium moet kamoufleren. Vooral de demagogische retoriek van het Bla-bla-blaadje maakt de verleiding groot om in detail op hun diverse aantijgingen in te gaan. Maar door dat te doen zou men voorbij gaan aan een veel dieper woekerende kanker, die in de akties van Ekonomika wel duidelijk aan het licht is gekomen, maar met hun vertrek uit Kringraad en Sociale Raad geenszins is verdwenen.

Want aan de aantijgingen van Ekonomika is iets ongerijms: de werking van de ASR wordt daar potsierlijk gekonfronteerd met doelstellingen die wel die van Ekonomika, maar nooit die van een overkoepelende studentenorganisatie kunnen zijn. Men moet zich immers niet laten misleiden door Ekonomika's kritiek (gehoord op de perskonferentie) dat de ASR na de akties tegen de 10.000 de studenten niet meer op straat heeft gekregen. De kritiek slaat namelijk niet op het ontbreken van akties, of op het feit dat die akties niet meer even seksueel zijn als die van 1979. Waar het Ekonomika om te doen is, is precies dat de ASR het nog tot haar taak rekent überhaupt aan politiek te doen.

En dit gaat veel verder dan zij op hun

perskonferentie suggereerden. Daar stelden zij dat het "zeer slecht is voor zowel een kring als een [overkoepelend] orgaan om politieke standpunten in te nemen i.v.m. aangelegenheden die niet eigen zijn aan de studentenproblematiek." Nu is de sterkste kant van de ASR zeker niet het 'over het eigen muurtje kijken': alle raden hebben een specifieke studentenproblematiek als opdracht. Het rakettenstandpunt in oktober was een uniek feit, dat slechts met moeite gerealiseerd werd en dan nog niet verder kwam dan een puur theoretische stellingname.

Het echte aksent van Ekonomika's protest ligt dan ook op wat zij de 'voortrekkersrol' van de ASR noemt, maar wat nuchter beschouwd niets minder is dan de eigen werking van de Leuvense studentenbeweging. In haar persteksten stelt Ekonomika uitdrukkelijk dat de Leuvense studentenbeweging geen stem mag hebben: alleen de kringen mogen nog pretenderen hun studenten te vertegenwoordigen. Een overkoepeling van de kringen mag zelfs geen meerderheidsstandpunt meer verdedigen — laat staan een degelijk uitgebouwde en volgehouden inhoudelijke werking ontwikkelen. Deze houding maakt ook duidelijk waarom vrijgestelden *per definitie* verkeerd zijn, wat ze ook doen.

Men kan er moeilijk omheen kijken: de

kritiek op de ASR is niet dat zij niet werkt. De kritiek is dat zij *wél* werkt. Ook in andere konteksten (Akademische Raad) blijkt trouwens dat de kritiek slechts uitgaat naar diegenen die het wagen de handen uit de mouwen te steken. Zij die iets doen in de ASR zijn usurpatoren, extremisten en anti-demokraten: zij gaan 'de student' voorbij, die aldus *gedefinieerd* wordt als ongeïnteresseerd en apolitiek. De absolute eis om deze apatie matematisch te representeren wordt concreet in een absoluut verbod om nog ergens aan te werken: de idee zelf van een Algemene Studentenraad is voor het Ekonomika-denken onmogelijk.

Tegenover dit nihilistisch formalisme kan de Algemene Studentenraad slechts datgene beklemtonen wat haar haar zin en betekenis geeft: nl. precies haar politieke opdracht. De studentenbeweging erft haar taak van een traditie die al lang voor '68 bestond: als combinatie van jeugd en universitas heeft zij in de maatschappij een essentiële kritische functie. De ASR is de organisatie waarin de Leuvense studenten deze taak kunnen opnemen en actualiseren. Zowel het promoten van het artistieke fenomeen 'dans' als de veroordeling van een blind Kredittuendensysteem *bv.* moeten in dat licht beoordeeld worden.

Om zich te behoeden voor ideologische

inkapseling, heeft de Algemene Studentenraad een basis gezocht in de fakulteitskringen. De kringen zijn voor de studenten hun 'thuis', precies omdat zij zich, los van elke partijpolitiek, veeleer met praktische en organisatorische aspecten bezighouden. Daarmee is aan kringen en ASR een complementaire taak gegeven: door hun verschillend doel sluiten zij op elkaar aan. Als men tenminste de beweging wil dóórtrekken: wat in de kringen slechts embryonaal aanwezig is aan studentenpolitiek denken kan in de ASR door konstruktieve en kritische discussie tot ontwikkeling gebracht worden — en dan pas kan men spreken van een nuttige werking. Steeds meer kringen onttrekken zich echter aan die discussieverantwoordelijkheid onder het mom van referenda en stemmingen. Hun afgevaardigden in de ASR delen nog slechts een kringstandpunt mee dat niet meer voor wederwoord vatbaar is. Zo'n houding maakt de samenkomst van kringafgevaardigden zinloos, en ontkent de eigen finaliteit van de raden. Op Kringraad verlamt dit formalistisch denken nu al meer dan vier maanden de werking. Niemand kan natuurlijk de kringen dwingen hun verantwoordelijkheid op te nemen. Maar zij lopen dan wel het risico hun legitimering als basis van de ASR te verliezen.

LEZERSBRIEVEN

Alle lezersreakties kunnen bezorgd worden op de eerste verdieping van 't Stuc, Van Evenstraat 2d, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten)aktualiteit.

Reeds enkele malen ontvingen wij op de redaktie brieven van mensen die achteraf helemaal niet bleken te bestaan, of die niets van die brief afwisten.

Om dergelijke misbruiken te voorkomen, wordt elke briefschrijver verzocht zijn volledige naam én adres aan de redaktie bekend te maken.

De zevende raad

Vermits:

- zeven een heilig getal is,
 - er zeven dagen zijn in een week,
 - zeven niet deelbaar is door 2, 3 en 6 (de (ver)delers van de zesde raad),
 - een vernietigingsprocedure in de nieuwe 'Kringraad' zeven kringen vraagt,
 - er geen controle is op de zesde raad vanwege de student,
 - en tenslotte ook wij carrière willen maken,
- beslissen wij bij eenparigheid van stemmen tot oprichting van de zevende raad. Deze raad noemen wij "Société Générale", naar het rijkste en dus meest efficiënte belgische bedrijf. Bovendien behoort de afkorting 'SG' reeds tot het rijke patrimonium van de ASR-afkortingen, zodat de zesde raad nu reeds weet wie de lakens zal

uitdelen, wie de economisch verantwoordelijke beslissingen zal nemen, en dit zonder Jean Gandois.

Société Générale — ofte Algemene Sociëteit — wordt opgericht om de werking van de ASR konform te maken aan de kristelijke traditie enerzijds en de eisen van de moderne maatschappij anderzijds. Daarom is deze raad hét orgaan bij uitstek om de *inhoudelijke en formele kriteria* te bepalen waaraan de ganse ASR — ook de nieuwe 'Kringraad' alias zesde raad — in haar werking moet beantwoorden.

Om haar beleid ook effectief uit te voeren is SG (Société Générale) bevoegd alle beslissingen van de andere raden wegens hogervernoemde inhoudelijke en/of formele redenen ongedig te verklaren. Voor de rest heeft SG géén veto-recht en blijven de raden autonoom.

De wet van Murphy zegt: "als er iets kán misgaan, zal het ook verkeerd gaan". Om dus een efficiënte werking te hebben

- is het niet wenselijk verkiezingen te houden, daar dit te lang duurt en fraude mogelijk is,
- moet het aantal leden van de zevende raad klein zijn,
- is het evident dat deze leden elkaar reeds gedurende minstens één akademiejaar kennen,
- moet deze raad noodzakelijkerwijs beschikken over een goed functionerend sekretariaat (het is duidelijk dat de plaats van de ASR-sekretaris niet in de zesde raad is).

De bevoegdheden van de zevende raad gegeven in deze beslissing hollen de facto de betekenis van de nieuwe 'Kringraad' voor een groot deel uit. 'Kringraad' zou dan ook, als orgaan,

overbodig worden.

De stichtende leden,

Johan Sevenants
Liliane Philippe
het derde stichtende lid is bekend bij de redaktie

Kringbladen

Vanzwam: uw naam is goed gekozen. Liliane Philippe
Kultuur WINA

Behoud de begeerte

G.J. Schrijft in Veto 18, p. 6 over Behoud de Begeerte vzw, pas opgericht organisator van literaire activiteiten. Affiches onder die titel waren ons ook al opgevallen in het stads-

beeld. Dat het om een literair opzet gaat, springt wel niet zo in het oog. Meer opvallend is het (zoals altijd) geërotiseerde vrouwenlichaam dat het Behoud van de Begeerte moet uitdrukken. G.J. citeert nochtans initiatiefnemer Coorevits aldus: "... je de begeerte moet behouden — dat hoeft niet noodzakelijk seksueel te zijn. De literaire werking moet het publiek wat meer openstellen." De omzwachtelde vrouw met bedekte erogene zones (aldus G.J.; alsof alleen tepels en schaamdeel bij de vrouw erogen zijn) ontbloomt je de borsten door de folder open te vouwen. Dat hoeft inderdaad niet seksueel te zijn, hoe kom je erop. Natuurlijk is de Muze die de literator — op de affiche uitsluitend mannelijke sprekers — inspireert. Of toch niet? G.J. vangt toch al maar dat eeuwige preutse gedoe van gekwetste vrouwen

op: "Geen paniek: promotie wordt er genoeg gemaakt. Binnen het concept past zelfs een uiterst agressieve reclame-techniek." Zoals in de recentste Passe Partout? Naast de Studio-films met een "sensationeel" de blote borsten met erboven 'Behoud de Begeerte', eronder 'draai om'! Na '68 en de hele seksuele bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypokrisieën altijd en alleen via vrouwelijk naakt naar de massa gekanaliseerd worden. Die gaat braaf toe. Aggressieve reclame ware dus misschien eens mannelijk bevrijding (?) is dit toch niet meer agressief, maar platte sensatie. Het is dan ook mensonterend en zeer beledigend voor pakweg de helft van de bevolking dat deze hypok

Komt Stukokom in de plaats?

Ekonomika stapt uit sociale raad en kringraad

(vervolg van p. 1)

system'. Na de perskonferentie trokken de economen in stoet naar de gazon van het Stuc, alwaar de symbolische Gordiaanse knoop letterlijk werd doorgehakt, onder het zingen van Ekonomika-liederen.

(Vit)riool

De reacties op het gebeuren lopen vooral uiteen wat betreft de betekenis ervan voor de ASR. De aktie zelf wordt over het algemeen streng afgekeurd. Aanvankelijk had de verontwaardiging vooral betrekking op het rioolkarakter van de argumenten waarmee Ekonomika haar studenten meesleepte. Polleke Fotozet van Veto: "Hun kritiek op de ASR-boekhouding grenst aan de waanzin. De professionele boekhouder die wij hier hebben is één van de meest bekwame mensen in het huis. Als ik bv. wil weten hoeveel het zetwerk voor derden de laatste drie maanden meer heeft opgebracht dan begroot was, dan stap ik naar haar toe en zij plukt dat voor mij zó uit haar fichenbak. Geef enkele studentenorganisatie in het land heeft een boekhouding zoals die van ons." Sommige economen stippen zelf ook aan dat "wanbeheer" wel een vreemde kritiek is uit de mond van Ekonomika, dat in december vorig akademiejaar zonder boekhouding kwam te zitten en nog steeds met de grootste moeilijkheden kampt op dat vlak. "De Smartlappen-TD met Golden Earring heeft hen 300.000 fr. gekost. Zo'n blunder is er in de ASR nog nooit begaan. Er wordt soms wel veel geld uitgetrokken, maar dat gebeurt dan bewust — en niet voor gratis vaten of TD's."

Peter Mostrey, studentenvertegenwoordiger op de Akademische Raad en voor Veto aanwezig op de perskonferentie: "Het strafste vond ik dat ze ons verwijten van de 10.000 geen aktes meer gedaan hebben. Zij zijn daar juist altijd tegen geweest. Het is juist omdat wij wel nog zo'n aktes op touw willen zetten dat ze zo tegen ASR zijn!" Bart De Moor, ook studentenvertegenwoordiger A.R., blijft het van de vrolijke kant zien: "Zij vatten de historic van de ASR samen in minder dan een bladzijde. Van het studentenparlement in '69 schrijven ze dat ze niet goed weten waarom het niet werkte. Dat is toch om je te beschouwen..."

De ASR: dat zijn wij

De vrijgestelden worden door Ekonomika sterk geïrriteerd. Zij reagerden tamelijk emotioneel. Relinde Baeten (Kringraad): "Die jongens zijn niet eerlijk meer. Op Kringraad zagen ze altijd dat er meer kringwerking op de

agenda moet staan — hoewel in onze dagelijkse werking het aksent al sterk op kringwerking ligt. Toen wij op de Algemene Vergadering zouden gaan werken aan een vademecum voor kringen (overigens wel degelijk een idee van een vrijgestelde), toen lazen die van Ekonomika hun gazet. En die keer dat ze een stemming wilden forceren over hun zesde raad, was dat volgens hen zo dringend dat er niet teveel over gediscussieerd moest worden: want er stonden nog zoveel belangrijke inhoudelijke punten op de agenda. Maar toen er eenmaal gestemd was, stapten ze het af. En zo gaat het altijd. Ik geloof die mensen niet meer." Ward Maertens, praeses van VTK: "Voor mij is het nu wel duidelijk dat het Ekonomika inderdaad slechts om de macht te doen is, en dat de werking hen niet interesseert."

Na de perskonferentie kreeg men in de ASR wel door dat het geen zin had om uitgebreid te kankeren over lichtzinnige en domme beschuldigingen die compleet naast de kwestie zijn, omdat de mensen die ze op papier zetten zich nooit voor de werking van de ASR hebben geïnteresseerd. Daarom verschoven de reacties naar de globale aanpak. Wouter, ook een geïrriteerde vrijgestelde: "Zij willen dus niet dat de ASR een voortrekkersrol speelt. Ekonomika mag dat blijkbaar wel: een bewust en zijdig pamflet, een referendum zonder beslissingsmacht, een stevig 'advies' om vóór te stemmen in eerste kan. Wat bij hen gevaarlijk is, is de illusie die zij scheppen, dat je als studentenorganisatie geen doel hoeft te hebben, dat je integendeel 'objectief' hoort te zijn."

Peter Mostrey en Canonica (Kerke-lijk Recht) haalden vrijdagavond op de Kringraad uit naar die studenten die alleen naar de vergadering komen om mee te beslissen, niet om iets te doen. Zij benadrukten dat de ASR niet het korps van vrijgestelden is dat, als een ambtenarij, alles wel zal uitvoeren. "De ASR werkt alleen als de studenten er zelf hun taak opnemen. De ASR: dat zijn wij!", betoogden zij. De houding van Ekonomika, om de ASR te beschouwen als iets waar zij buiten staan, of tegenover staan, heeft inderdaad ook wel in andere kringen wortel geschoten.

Stukokom

Het is niet helemaal vanzelfsprekend, wat het nu betekent, dat Ekonomika 'uit de ASR stapt'. Strikt genomen kan bv. de Kringraad wel uit de ASR stappen, maar niet de kringen. Die kunnen wel uit de Kringraad of uit Sociale Raad stappen. En dat is wat Ekonomika dus doet. Uit Kringraad

stapt het ook, maar daarmee wacht het nog even tot het project 'Belgian Mythology' achter de rug is, want dat vindt het wel interessant. Over Sportraad wil Ekonomika geen kwaad gezegd hebben, en daar blijft het ook in. In ISOL zit Ekonomika niet.

Voor Ekonomika kan de ASR zich niet meer algemeen noemen. Het 'Algemeen' slaat voor hen immers niet op het werktein (waarin sport, 'kultuur, kringwerking, onderwijs, sociale sektor en medebeheer en buitenlandse studenten vervat zitten) maar op het representatief karakter. Het is wel zeer de vraag of daar met het vertrek van Ekonomika zoveel aan verandert: in de praktijk is de inbreng van die kring in de werking van de raden altijd al te verwaarlozen geweest

(een uitzondering gemaakt voor Hans Goedseels weliswaar). Voor de Kringraad is bv. de werking van het Stukokom (een studentenwerkgroep binnen ekonomie die zich met de onderwijsproblematiek bezighoudt) steeds een vruchtbaarder aanknopingspunt geweest. Het is dan ook geen toeval dat er hier en daar stemmen opgaan om het Stukokom uit te nodigen om de opgelaten plaats op Kringraad in te vullen. Daarmee zou een nieuw aksent gelegd worden op het belang van de inhoudelijke werking van die raden.

Wat Sociale Raad betreft, is het wellicht niet toevallig dat men juist nu beweert dat de ekonomikastudenten hier te weinig van af weten. Immers, in december organiseerde Ekonomika

nog een algemene vergadering voor haar studenten waarop tegen de prijsstijging in de Alma en tegen het wetsontwerp Gol werd gestemd. Voornamelijk dank zij het materiaal dat Pol Malou en Kristof Dekoninck op Sociale Raad hadden meegekregen.

Zo'n positieve ingesteldheid t.o.v. de sociale sektor was er in Ekonomika nog nooit geweest, en die zal er ook niet meer komen als Ekonomika nu, net zoals enkele jaren geleden, op Sociale Raad wegblift. Al zal Ekonomika dan misschien representatiever zijn, de vraag is met betrekking tot wát. Het verdedigen van studentenbelangen is nog wat anders. En dit is wat ASR doet, met of zonder Ekonomika, maar ook voor de ekonomiestudenten. □

Vlnr: de Ekonomika-vertegenwoordiger in Sportraad; Yvan Jansen; Luc Deneffe; Pol Malou en Kristof Dekoninck. De laatste twee hadden in december nog aangevoerd dat ook de ekonomiestudenten gevoelig kunnen zijn voor een verantwoord sociale politiek. Dat zij nu méé verantwoordelijk waren voor de harde uitval tegen de ASR, veroorzaakte daar heel wat verwondering. (foto DdC)

Leuven: niets te maken met vreemdelingen?

In de vorige gemeenteraad werd de Agalev-motie tegen het wetsontwerp Gol onontvankelijk verklaard. Eerder in de raad heeft het regionaal aktiekomitee tegen het racisme de routinediskussies opgefleurd met een spandoek en het skanderen van slogans ter ondersteuning van de motie. Maar het mocht niet baten.

In de motie stonden enkele punten zoals zich solidair verklaren met de hongerstakers, nooit initiatief nemen tot beperking van het inschrijvingsrecht van de vreemdelingen, het garanderen van een volwaardige OCMW-hulp, de nationale overheid verzoeken de onverenigbaarheid met de internationale bepalingen inzake de rechten van de mens te onderzoeken, bij de nationale overheid aandringen de integratiepolitiek te vertalen in het stremrecht, het inhuren van een tolk. Alhoewel er 4000 vreemdelingen en 1000 vreemde studenten in Leuven verblijven, vond de meerderheid dat deze vraag tot een positief integratiebeleid niets met de stad te maken heeft.

Kleur bekend

Eks-ACW-er Bohets vond het nochtans de moeite om persoonlijk op de inhoud van de motie in te gaan. Wanneer over de ontvankelijkheid van een motie gedebateerd wordt, mag er nochtans niet op de inhoud ingegaan worden. Toch liet burgemeester Vansina zijn partijgenoot begaan. Bohets liet er geen gras over groeien. De kop van de vreemdeling werd op een schotel aan de bevolking gepresenteerd. Zo toonde hij begrip voor de Brusselse gemeenten die het inschrijvingsrecht beperken, want Brussel is

een vat vol etnische spanningen en heeft katastrale financiële problemen. De OCMW-kosten liggen er volgens hem ook al hoog genoeg. De belastingsbetaler moet er tenslotte voor opdraaien. Hij vond het wetsontwerp zelf heel humanitair, want de naturalisatie wordt vergemakkelijkt, wat door de aktiegroepen omwille van demagogische redenen zou verzwegen worden. Wat pas racistisch is volgens Bohets is de uitspraak van Cools dat de Vlamingen de eerste ontslagen zullen zijn in Cockerill-Sambre. Kortom, onder het motto: "Demagogie is troef", haalde Bohets de zondebokken in opgepoetste vorm nog eens uit de kast.

Ontmaskeren

Bohets "vergeet" dus wel enkele essentiële dingen. Genk, waar ook veel vreemdelingen wonen, kent geen integratiemoeilijkheden, integendeel zelfs.

Stef Janssens

Het Leuvense stadhuis: de vermoorde onschuld? (foto DdC)

verkleinen

kopiëren in

rekto verso

sorteren

Fotokopiedienst

kopiëren op
karton en
transparant

inbinden

's avonds
reservatie

snijden
perforeren

De Leuvense kwaliteitskopie voor alle studenten nu

0.90 F

(van 15 t.e.m. 29 februari)

Open van 12 tot 18 u en 's avonds (reservatie)

Studentenwoonwjk Arenberg — Blok 5

Heverlee (aan Alma 3)

15 jaar medisch centrum voor studenten

Studenten: zo gezond als hun fakulteit

In het jaar van de feesten (30 jaar Alma, 20 jaar Sociale Raad) bestaat het Medisch Centrum voor Studenten 15 jaar. Bij deze gelegenheid werd op vrijdag 10 februari een intellectueel feestje gebouwd. Middels een symposium werd een hele dag nagedacht over studenten-gezondheidszorg. Is een aparte benadering wel verantwoord? Hoe moet men dit dan doen en wat is de huidige situatie? Niet altijd slaagde men erin de koopwaar goed aan de man te brengen. Toch was de totaalindruk positief, behoudens het nogal manifest afwezig zijn van degenen waarom het eigenlijk te doen was: de studenten...

zij de zin van het preventief medisch onderzoek, zonder daar ooit echt in te slagen. Massa's cijfertjes passeerden de revue. Daarmee weet eenieder nu dat de doorsnee-student worstelt met eenzaamheidsproblemen, studiemoeilijkheden, relatieproblemen en slapeloosheid (of de laatste twee met elkaar verband houden werd niet duidelijk). Opvallend is dat er minder geroekt wordt (in woorden toch) door de studenten. Dit geldt dan weer niet voor de meisjesstudenten die nu al meer roken dan de jongens. Ook blijkt dat studenten uit de rechten en de psychologie significant meer roken dan anderen. De belangrijkste zin van het onderzoek was het geruststellingseffect. Daarnaast was men hierbij onderhevig aan heelwat beperkingen: het tijdstip van het onderzoek (de student wordt pas ziek in mei-juni), de onderzoeksmogelijkheden, de verwerkingsmoeilijkheden enz.

goede registratie vinden voor studiebelasting en het differentiëren tussen probleemstudenten en problemsituaties.

Zin en onzin van registratie

De laatste voormiddaguitenzetting handelde over zin en onzin van registratie in de studentengezondheidszorg. Dokter Moens vertrok vanuit de pessimistische visie die men meestal huldigt. Registratie is een verlies van tijd, mensen en geld. Daartegen stelde hij dat men toch te maken had met een valabel plannings- en evaluatieinstrument. Hoewel het toch niet volledig de verwachtingen heeft ingelost. Inzake de evaluatie van kuratief handelen en de ondersteuning van de individuele preventie heerst er een zekere genoegdning. Maar inzake de ondersteuning van de groepspreventie staat men niet zover. De registratie als techniek voor een totale bevolkingsdiagnose worstelt met de selectie (slechts een beperkt deel van de totale populatie meldt zich) en met de sterke wisseling in de studentenpopulatie. Daarnaast is er ook nog de moeilijke vergelijkbaarheid tussen verschillende registratiegegevens. Toch wegen volgens Dr. Moens de voordelen zwaarder. Bij die voordelen citeerde hij de evaluatie en planning van de kuratieve en individuele preventieve zorg, het opvoeren van de kwaliteit, de mogelijkheid om de representativiteit in te schatten en een mogelijke coördinatie met andere bestaande gegevensbronnen. Hiermee zou men tot een volledig systeem van informatie kunnen komen rond voorkombare en belangrijke gebeurtenissen die de fysieke en psychische gezondheid schaden: een belangrijke signaalfunctie dus... Spijtig genoeg liet het publiek ondertussen andere signalen blijken: een lichte ongeïnteresseerdheid.

De student psychisch gezien

De namiddag startte vrij moeilijk. Was het eten van Alma 3 nog niet verteerd? Kon men zich niet ontdoen van de verbijstering om Andropovs dood? Of was het de wijze waarop dokter Marcoen zijn uiteenzetting bracht? De heren doktoren mogert het weten. De uitwerking van het thema "student-zijn in ontwikkelings-psychologisch perspectief" gebeurde inderdaad ietwat monotoon. Toch was de inhoud hier boeiend. Studenten werden beschreven als jongvolwassenen (een soort interstatus). Daarbij hebben zij een aantal karakteristieken gemeen met adolescenten. Die ondergaan een zestal transformaties. Op het vlak van de gehechtheid wordt de band met het gezin losser en kritischer, zonder totale ontworteling. De vriendschapsrelaties wijzigen: men heeft strengere criteria en men beperkt zich tot leeftijdsgenoten. Ook seksueel evolueren de adolescenten. Zij leren daarnaast hun capaciteiten beter kennen en ontplooiën. Er ontstaat een drang naar algemene autonomie en zeer intensief wordt aan identiteitsvinding gedaan (een confrontatie met de/het ander en met zichzelf). De hamvraag is of dit ook opgaat voor jongvolwassenen. Men verlaat daar de prevolwassen-

Vice-rector Sabbe: geschokt over studentenzeden.

(foto WiV)

heid, wat zich ondermeer uit in het verlaten van het gezin (dit mag niet te vroeg of te laat) en een sterkere autonomie. Daarbij integreert men zich dan in de volwassenheid. Volgens Marcoen blijkt dit sneller te gaan wanneer men in de studieperiode gekonfronteerd wordt met stages. Ook studentenafgevaardigden zouden (maar hierover is nog geen echt onderzoek gepleegd) sneller integreren. Het volwassenworden verloopt essentieel via thuis en school. Daarbij wordt men in heel wat settings geplaatst (kot/les/...). De universiteit is dan ook een grote experimenteerterruimte voor de student. Bepaalde temata die zich hier ontwikkelen (bijvoorbeeld de eenzaamheidsmatiek bij sommige studenten kunnen levenslang gevolgen hebben voor de levensstijl. Marcoen besloot met de volgende vaststellingen: de interstatus kan een sterke bron van stress zijn, en er is geen ontwikkelingspatroon (Dé student bestaat niet). Hij pleitte dan ook voor een meer studentgerichte universiteit.

Zenuwachtigheid

Dokter Bracke van het Medisch Centrum onderhield het publiek met een situatieschets van "de psychische problematiek bij studenten gezien vanuit de verschillende diensten". Door zenuwachtigheid ging een deel van zijn betoog enigszins de mist in. De belangrijkste problemen situeeren zich, volgens hem, op het terrein van studeren en volwassen worden. Wat het studeren betreft kan er veel misgaan vóór het eigenlijke studeren, in de studiekeuze, studiemethode enz. Latente problemen manifesteren zich daarbij dikwijls akkaut tijdens de eksamens (bijvoorbeeld studiemotivatie door pressie van thuis). Bij het volwassen worden was de meest voorkomende tematiek het alleen wonen. Een volledig beeld van de problemen had hij ook niet. De consultaties op het Medisch Centrum handelden wel in 17,6% van de gevallen over psychische problemen (tegenover 6,7% over eksamensproblemen, 32,6% over anticonceptie en 42,9% over zuiver lichamelijke moeilijkheden). Daarna onderstreepte hij het belang van het psychotherapeutisch centrum aan de

hand van hun werking. Ook hij wees er op dat de universiteit meer aandacht moest hebben voor het afleveren van "mensen" in plaats van "ingenieurs".

De laatste uiteenzetting handelde over "Student en Seksualiteit". J. Ramakers, licentiaat in de Medische sociologie, kwam hieromtrent de resultaten van zijn onderzoek presenteren. Dit onderzoek gebeurde vorig jaar bij 250 eerstejaars en 250 laatstejaars. Van deze laatsten antwoorden niet allen (nl. 209). Omdat Veto ook houdt van sensatie, ziehier enige resultaten. Het eerste luik handelde over de seksuele activiteit zelf. Behoudens de normale vaststelling dat de laatstejaars actiever waren geweest dan de eerstejaars, bleek hieruit dat de meeste activiteiten toch binnen een (min of meer) vaste relatie plaatsgriepen (bij laatstejaars liepen de relaties nogal vaak samen met hun studie). Mannen ontplooiden minder relaties, evenals praktiserende katholieken. Toch ligt het aantal geslachtelijke relaties vrij hoog aan deze unief (wat de verontruste ouders tot nadenken moet stemmen). Een gemiddelde tussen eerstejaars en laatstejaars wijst er immers op dat 72,4% al intiem gevrijd had, 58,5% onvolledige geslachtsgemeenschap ontplooid had en 43,6% al tot de koitus was gegaan. Verder bleken de relaties samen te hangen met de woonomstandigheden. Bij residenties had al 10% seksuele contacten gehad, in gemeenschaps-huizen 66%.

Anti-konceptie

Het tweede luik handelde over anticonceptie. Daaruit bleek dat velen, (24,1%) geen anticonceptie gebruikten bij hun eerste seksueel contact, en dat daarnaast onveilige voorbehoedsmiddelen frekwent aangewend werden (slechts 30% pil, de rest kalendermethode, coitus interruptus e.d.). Hoe frequenter met "het" deed, des te beter bleek wel de anticonceptie te worden. Toch had reeds 57% van de studenten de schrik voor een ongewenste zwangerschap meegemaakt. Inzake het derde deel van het onderzoek, de attitudes t.o.v. seks, bleek de grote massa der studenten erg permissief te zijn (85% had geen bezwaar tegen voorhuwelijkscontacten). Hoe ouder hoe permissiever, en hoe katholiek hoe strikter was een ander gegeven. De meeste studenten achtten zichzelf minstens even permissief als hun ouders. Betreffende de toekomstverwachting dat 40% aan trouwen, 48% aan samenwonen (met 35% later toch huwen), 8% wilde contacten zonder huwen, en 4% was voor alleen-zijn.

Veto kan echter moeilijke het hele onderzoek in dit artikel verwerken. Geïnteresseerden verwijzen we daarom naar het Medisch Centrum in de Bogardenstraat. Over een en ander werd vrijdag nog grondig gediscussieerd, wat de studentendokters trouwens graag zien. En ook studenten mogen over hun geneskunde eens nadenken.

Studentendokter Adelin De Groot

(foto WiV)

arbeidsgeneeskundige benadering

Na een korte, vrij warrige inleiding door Prof. Sabbe, voorzitter voor studentenaangelegenheden, kwam J. Bauwens, directeur voor studentenvoorzieningen en de man die in werkelijkheid aan de touwtjes trekt, aan het woord. Hij schetste het Medisch Centrum in zijn historisch perspectief. Waar aanvankelijk vooral preventief gewerkt werd binnen een Medico-Sociale Dienst, kwam er een kuratieve studentendokter in het A.Z. Vanaf 1969 werd gestart met een apart Medisch Centrum waar het preventieve en kuratieve gaattereerd werden. Daarnaast werkte toen nog een coördinatiecentrum gezondheidszorg, deels bevolkt door studenten. Het belangrijkste deel van het betoog bevatte dan ook een pleidooi voor een nieuwe inbreng van de studenten zelf.

Veel boeiender (onzes inziens) waren de volgende uiteenzettingen. Dokter Masschelein had het over de arbeidsgeneeskundige benadering van het student. In een inleiding wees hij erop dat de studentensituatie een overgangssituatie vormt tussen de jeugd-situatie en de arbeidssituatie. Daarbij wordt dikwijls op de arbeidssituatie geanticipeerd. Vervolgens bestond het eerste deel van de spreekbeurt over het poneren van een arbeidsgeneeskundig referentiekader. De arbeidsgeneeskunde houdt zich bezig met de relatie tussen de werknemer en zijn beroeps-situatie. Dit gebeurt vanuit de invalshoek gezondheid-ziekte, met de bedoeling risico's op te sporen en te verminderen. Belangrijk is dus het preventieve aspect. Het probleem bij dit alles is de moeilijkheid der kwantificatie. Hierbij werden 2 benaderingsmodellen uiteengezet: het arbeidsbelastingmodel en het stressmodel. Dit laatste houdt veel meer rekening met de subjectieve interpretatie van de persoon zelf, terwijl het eerste model gewoon een evenwichtssituatie tussen mens en werksituatie op basis van objectieve factoren (prestatie, pathologische gegevens, arbeidstaak, arbeidsmilieu) neerpoet. Het evenwicht tracht men dan te bereiken via een aantal normen waaraan voldaan zou moeten worden.

Daarna trachtte de heer Masschelein uiteen te zetten hoe studeren in dit arbeidsschema kon worden ingepast. Ook hier bleek weer de moeilijke kwantificeerbaarheid. Hoe moet men de studiebelasting meten: enkel het aantal bladzijden? Het grootste probleem is echter dat men de studiekapaciteit (= de evenwichtstoestand) nogal dikwijls benadert als de bekwaaamheidsfactor. Men refereert daarbij niet naar de gemiddelde student, maar naar een maximumstudent (wie hieraan niet voldoet is dan een slechte student). Door dit mechanisme houdt men dikwijls weinig rekening met de omgevingsfactoren, de manier waarop de lessen gedoceerd worden enz. Een aantal conclusies uit dit alles waren de noodzaak van een interdisciplinaire benadering, de belangrijkheid van de preventie, een

Studentendokter Manu Bracke

(foto WiV)

Daarna mocht dokter Knops van het Universitair Gezondheidscentrum, waar alle eerstekenners zich verplicht binnenste buiten moeten keren, de mikro inpalmen. Daarbij verdedigde

Hervorming van de kringen nodig

Iedereen weet zo stilaan wel dat sommige mensen de ASR-structuur in vraag stellen en wensen te hervormen. Daarvoor denken ze allerlei structuren uit, die alleen wat de nummering betreft (zesde raad) bij ASR aansluiten. Dit getuigt ongetwijfeld van een rijke fantasie, doch helemaal niet van een inzicht in toestand en problemen. Deze moeilijkheden, die zich inderdaad soms voordoen, zijn te wijten aan een gebrekkige werking in en een onaangepaste structuur van de kringen. Een hervorming dringt zich dan ook op.

Mensen die in een raad werken of 'zitten', merken dat niet alles draait zoals het zou moeten. In een aantal kringen krijgen de afgevaardigden van een raad op een praesidiumvergadering precies twee minuten om verslag uit te brengen over die raad. Er is dan ook helemaal geen tijd om tot een discussie te komen over de voorgedragen punten, laat staan om tot een gefundeerd standpunt te komen.

Nochtans moet de afgevaardigde op de volgende AV het kringstandpunt verdedigen. De kringen hebben immers de beslissingsmacht. Daardoor kan het gebeuren dat een aantal afgevaardigden zich noodgedwongen onthouden, hoewel hun kring later (als men het belang heeft ingezien) anders

beslist.

Bloedarmoede

Hoe komt het dat er geen tijd is om fundamentele discussies te voeren? Praesidiumvergaderingen duren toch lang genoeg? Het praesidium heeft veel te veel hooi op de te kleine vork. Ieder wil zijn zegje hebben in de organisatie van de activiteiten en de praktische regelingen moeten nog op de praesidiumvergadering worden uitgewerkt. Dat vraagt inderdaad veel tijd.

Anderzijds lijden de raden aan bloedarmoede. In de kring zelf hebben de afgevaardigden al een volle dagtaak, zeker in kleine kringen met een beperkt praesidium. Inzet in de werking van een raad vraagt eveneens een flinke portie van de al dan niet beschikbare tijd. Voeg daarbij dat veel studenten af en toe eens moeten blokken en ook graag eens nachtrust zouden kennen, en je begrijpt dat zo'n afgevaardigde zich in minstens drie stukken moet snijden. Tot daar toe, zal je zeggen, dat doen ze dan maar, hè. Het spijtige is echter dat dat zo schadelijk is voor de gezondheid, zodat er ofwel een stuk van de vork afvalt, ofwel geen van de opgenomen taken naar behoren wordt uitgevoerd.

Het slachtoffer daarvan zijn de raden die steunen op de werking van hun afgevaardigden. Bij Sociale Raad wordt dat nog versterkt doordat sommige mensen slechts op de AV komen zitten om informatie op te doen voor hun vereniging (lees maar gerust: NSV) of omdat ze goedkoper uitvallen

voor de kring dan een kassetrekorder.

De oplossing

Men verwijt de ASR dat de studenten niet weten wie ze juist is. Het is nochtans één van de functies van de kringen hun leden te informeren, stimuleren en motiveren tot grotere interesse voor hun eigen beweging, zodat het zich niet langer boven de hoofden afspeelt, maar dat elke student zich meer betrokken voelt.

Om dit alles op te lossen is een hervorming van de kringen nodig. Het praesidium moet uitgebreid worden zodat elke kringafgevaardigde in een

raad (lieftst twee per kring) geen enkele andere taak meer hoeft op te nemen, maar zich volledig kan inzetten voor die raad. In zo'n uitgebreid 'bestuur' worden alle taken verdeeld. Een verantwoordelijke voor een deelaspect kan dan een werkgroep samenstellen van losse medewerkers, die de praktische zaken uitwerken en regelen.

Een praesidiumvergadering wordt dan een beslissingsorgaan, waar tijd is om fundamentele discussies te voeren, waar de werking van de ASR-raden voldoende aan bod komt, maar waar geen praktische kwesties dienen geregeld te worden. Ik hoor je nu zeggen:

"Ja, maar bij ons, is dat al lang zo." Wel, proficiat, doe zo voort, maar je bent nog een uitzondering.

Door de uitbreiding en betere taakomschrijving wordt er van elke kandidaat een kleiner engagement gevraagd, zodat meer mensen willen meespelen. Overigens moet de verkiezing van ploegen afgeschaft worden, want daardoor krijgen individuele medewerkers geen kans. Is het trouwens toevallig dat mensen van Ekonomika hun eigen praesidium niet kennen?

Marcel Lauwers
Klio/Sociale Raad

Het beste uit de kringbladen

Wat voor ons ligt noemt 'Wijzer' en de kring die verantwoordelijk is voor deze uitgave noemt zich de Nieuwe Filosofische Kring (NFK). De tekening op de voorpagina van nr. 1 van de jaargang nr. 8 stelt een mijmerende jongeling voor, tuend naar een schilderij met een wervelwind als motto.

Dat hier op een wervelende manier wordt nagedacht blijkt wel uit de inhoud van het kringblad, dat zijn naam niet gestolen heeft. Rudy Vandamme laat de lezers in een kort betoog weten dat hij voor de waanzin gekozen heeft. Hij omschrijft deze keuze als volgt: "Het thuis van de eenzame, de plaats waar het lijden omgevoerd wordt tot creatieve vitaliteit. Niet het schone, Goede of Ware, maar het spel van het Schone, Goede of Ware". Stefaan Cuypers stelt zich in een artikel 'I love computers' tweer tegen hen die computers haten. "De computer betekend een nieuwe aanwinst binnen de soort van de 'redelijke dieren", stelt hij. "De eigenheid van de mens is immers niet zijn redelijkheid maar zijn sensibeleit. "Waarom het gaat bij de mens, wat hem interesseert, zijn z'n emoties, passies en affekten... Tegenover de universele redelijkheid staat de particuliere, contigente sensibeleit."

In een volgend artikel pleit Marc Hendrickx voor niet-dogmatische filosofie, die daarenboven begrijpbaar is voor iedereen. Hij keert zich dan ook tegen die profen die "hun vak

uitroepen tot de belangrijkste discipline die mogelijk is en verdere kritiek beschouwen als filosofisch gezwets van leken... ernstige invraagstelling van een grondslag van een onderdeel komen meestal na de tiende pagina niet meer voor...". Ook verwijt hij de profen maatschappelijke oogkleppen te dragen: "Sommige professoren slagen erin, alhoewel ze over maatschappelijke onderwerpen praten, gedurende bijna het gehele jaar geen enkele etische, politieke of filosofische uitspraak te doen".

Studenten wordt het in de praktijk onmogelijk gemaakt om in skripties, verhandelingen of dergelijke, iets anders te schrijven dan de "officiële mening die te vinden is in de gebruikte handboeken"...

Avant-gardemuziek

Vervolgens volgt een uitgebreid artikel over avant-gardemuziek, naar aanleiding van een sprekkbeurt van Karel Goevaerts over de toekomst van de muziek... Diskussiemateriaal wordt geboden met betrekking tot de vraagstelling of de mens "kan leven zonder te neurieren"... "De mening dat het verlangen van de mens naar een melodie om te neurieren in de metro een verlangen is, is iets waar de komponist rekening mee moet houden", aldus een visie die aan Wim Mertens wordt toegeschreven. Toch is de schrijver van het artikel zeer ontgoocheld over het laatste werk van Mertens, waarin deze dit principe poogt te realiseren. "Close Cover echter, mist volgens mij zowat alles wat minimal music tot interessante muziek maakt: de korte muzikale cellen die met minimale veranderingen eindeloos gerepeteerd worden, zodat ze, na aanvankelijke aandacht van de toehoorder, bij hem een mentaal vacuum creëren waarbinnen iets als meditatie mogelijk wordt", aldus J.V. zoals het artikel onderkend wordt. "Hoelang zal het duren eer Mertens beseft dat hij zichzelf hopeloos aan het herhalen is? In zekere zin is het een wegwerpingsel, je kan hem na een eerste beluistering toch al feilloos naspelen aan de piano..."

Friedl Maquestiau biedt hierna discussiemateriaal met betrekking tot de funktionering van het 'Museum voor Hedendaagse Kunst'. Twee kritische bedenkingen worden naar voren gebracht. Wordt de visie van de toeschouwer niet gekanaliseerd, door de informatie die door de museumhouders geboden wordt? "Is het aanbieden van een 'logische' en 'coherente' interpretatie aan de hulpeloze toeschouwer verantwoord? Is het niet juist de taak van de kijker een subjectieve respons te funderen ten opzichte van die subjectieve en individualistische boodschap van de kunstenaar?" Tweedens wordt de kunstenaar via bepaalde wegen door de museumhouders gemanipuleerd. "Die manipulaties zijn bedoeld om de kunst te 'korrigeren', om zodoende de werking ervan in het maatschappelijk bestel af te stemmen op de traditionele klassieke normen; om de hedendaagse kunst in te perken en te stabiliseren." Tot slot is er de literaire rubriek waarin werken van Nabokov en Kosinski besproken worden.

Engagement: een vies woord

Het motto van Wijzer nr. 2 is "Terug bewegen en bewegen". Eerder ongeveer voor dit kringblad is het relaas van een voetbalmatch, waarmee ge-

opend wordt. Het tweede artikel is een verslag van het pannelsprek over "Ethiek in kernbewapening" georganiseerd op 5 december door de godsdienstwetenschappers. De schrijver haalt met betrekking tot het engagement van de filosofiestudent vernietigend uit: "Bij de onverschillig schouderophalende filosofiestudent lijkt engagement een vies woord, wellicht is het be-zwigen en/of wegredeneren van actuele vraagstukken heilzamer voor de intellectuele poeg. Als ik hier de discussie poog te openen dan is dat in de mening dat het oordeel van de aspirant-filosoof van belang kan zijn in een naar louter pragmatische stevende gemeenschapsordering", aldus Bart Keunen.

In een volgend artikel stelt Marc Herman zich vragen over de opleiding binnen de universiteit. "Indien men een universiteit zou definiëren als een plaats waar wetenschappelijke onderzoekers mensen opleiden tot hetzelfde doel, dan moge hieruit onder andere blijken dat in dit proces van opleiding voldoende ruimte en vrijheid dient voorzien te zijn voor de ontwikkeling van een 'visionaire, wetenschappelijke intuïtie', die trouwens essentieel is voor de vooruitgang van het wetenschappelijk onderzoek." Welnu de schrijver vindt dat dit aspect van de 'kritische opleiding' in het geheel van het Belgisch onderwijs duidelijk onderbenadrukt is. Meer zelfs, er vindt een systematische onderwaardering plaats van de intellectuele en creatieve talenten van de Belgische student. "Waarom blijven de studenten deze situatie zo passief ondergaan", zo vraagt hij zich af.

'misschien'

Luc Van Liedekerke reageert op het 'komputer'-artikel uit het eerste nummer met de boodschap dat het begrip 'sensibeleit' hem niet voldoet, en dat de 'eigenheid van de mens misschien veel eksakter vast te leggen is vanuit een bepaalde materiële verschijning die van deze orde is". De term 'misschien' lijkt hier wel op zijn plaats...

Stefaan Cuypers brengt vervolgens een ingewikkeld artikel over de relaties tussen mensen, over eenzaamheid, afstand tussen partners, onafhankelijkheid in dies meer. Jan Vansteenkoven borduurt vervolgens verder op het thema van de avant-gardemuziek, met als uitgangspunt dit keer het 'Silent Piece'-stuk van John Cage uit 1952. "De partituur is verdeeld in drie maten waarop over gans de lengte de aanduiding 'tacet' (niet spelen) voorkomt. Het werk is geschreven "for any instrument". Inderdaad een 'silent piece'... De klank wordt in dit soort muziek bevrijd van de subjectiviteit van de komponist. "Tot deze simpele constataatie is de revolutie van John Cage te herleiden. Laat de klanken wat ze zijn, dwing ze niet te refereren naar het ekstra-muzikale, manipuleer ze niet: laat ze vrij gebeuren"...

Ter afsluiting is er dan nog het fantastisch verhaal van Pascale Cornet over een schoolfeest, waarna hij en D.V. in dronken toestand boven op een dak klautert, dat gaandeweg andere tafereelen gaat bieden. Tenslotte blijkt het een opnamestudio te zijn voor een film waarbij even later temidden van het met spanning overgoten fantastisch decor een vrouw verongelukt... Je moet het maar meemaken.

Vanzwam

LIK STEM VOOR

Een affiche waarmee de ASR destijds oproep om degelijke kringverkiezingen te organiseren.

Songfestival

Wie op woensdag 1 februari jl. naar zaal Lido trok en er vijftig luttele (centjes) frankjes neerdele, was één van de ruim 300 bevoorrechtten, die met volle eksotische teugen konden genieten van de uitnodigende Batida de Coco-affiche.

Het tweede songfestival, georganiseerd door de Landbouwing, kende dit jaar een grotere toeloop dan vorig academiejaar. Dit lag waarschijnlijk aan het groter aantal deelnemende kringen (6 ipv 3) en aan een niet-studentenjury, die uit kopstukken van de Vlaamse muziekwereld bestond, met o.a. W. Verdin, A. Coppeters, J. Schoukens en J. Van Oostenrijk.

Bovendien kregen de groepen een opgelegd nummer ("What shall we do with the drunken sailor"), dat zij echter naar eigen inspiratie en goeddenken konden interpreteren. Het festival ging rond 21.30 u. van start, met een opmerkelijke opening van organisator en eks-preses van Landbouw, Yves Servotte.

Psychedelisch

Na een stuntelig psychedelisch begin en veel lawaai van Chemika, zowel van de fans als van de groep zelf, bracht het Boerkot — en dit niettegenstaande de barsche kwaliteit van de installatie — eindelijk muziek!

Germania sloot aan bij Landbouw

edoch ging de Retro-tour op. Elf in zwart-wit gestoken 'Evergreens' brachten klichee-matige zeemzoete songs, zoals "Spanish Eyes", "Strangers in the Night" e.a.

Het eenzijdig geïnteresseerde publiek kon later op de avond niet gefascineerd geraken door de Simon-and-Garfunkel-stijl van twee 'geestelijken' en transformeerde het optreden van Katechetika in een luidruchtige zoemessie.

De laatste groep, VTK, bracht terug wat swup in de zaak/zaal, met als top of the bill een funk-versie van "What shall we do". De iets te trage rock-jazz versie van Landbouw en de originele

maar wat holle interpretatie van deze song door Germania, werden daardoor meteen de hoek in gedreven. De prijs voor de beste interpretatie van het opgelegde nummer ging dan ook verdiend naar de ingenieurstudenten.

Reuze kaktus

De jury vond het "samen beginnen en samen eindigen" van Germania en de haalbare repertoire-keuze van Landbouw even belangrijk. Beide kringen deelden de eerste prijs en werden met een reuze-kaktus en met enkele (pseudo) gouden platen beloond.

De verliezers moesten afdruppen met mini-kaktusjes, wat wellicht later op de avond een onhandig rekwiset zou blijken te zijn!

Michèle De Saedeleer
Hilde Devoghel

Garret List:

“Komponisten komponeren vlugger dan de oren kunnen volgen.”

I think human beings have chosen sound as a medium for communicating. We have not chosen gestures, as deaf-mute people do. Because sound has that mysterious quality of going right into the soul. Which is not the case with other kinds of communication, like reading, looking at signs, or... There's a good example, you know'.

Garrett List wijst naar zijn éénjarig dochtertje. Praten kan ze nog niet, maar in de babyboeks speelt ze een motiefje op haar kinderylofoon. Met alle gekrijns en gestikulates vandoen. «Improvising is an art of communication.»

Garrett List is komponist en improvisator. Hij doceert improvisatie aan het conservatorium te Luik. Daarmee bezet List de enige post als improvisatieleraar in België, en een van de weinige in de ganse westerse wereld. Op enkele jazz-improvisatieklassen niet te na gesproken, maar dat is slechts één vorm van improvisatie.

«All sound, all music. Beethoven, Michael Jackson, the Art Ensemble of Chicago are using the same methods of communicating.»

De taal

Garrett List: «Jackson baseert zich op de nieuwe media, op televisie en zo. De signalen zijn dus verschillend, maar de elementen daarin zijn dezelfde. Frekwentie, kleur en ritme. Die elementen worden ook in taal gebruikt. Al die signalen zijn in de loop der geschiedenis wel veranderd, vanuit sociologische, historische en psychologische factoren.»

Ondanks alle beperkingen wil de improvisator een persoonlijke expressie uitbouwen. List: «Improvising is an art of breaking down barriers of signals and signs.» Maar toch, zegt Veto. Hij aarzelt even, «Stellen jullie de vraag naar de originaliteit?» Neen. List: «Inderdaad, ik denk dat muzikanten een taal maken over een taal. Er zijn een hoopje verhaaltjes over communicatie in muziek, zoals John Cage als hij zegt 'if you want to have a conversation, then have one'. Maar hoe dan ook, muziek heeft iets van spreken, door het geluid. Spreken is geluid maken dus spreken is een soort muziek. Muziek is ook een soort taal, en na een tijd gaat het spreken over spreken. Dansmuziek, zoals Michael Jackson, spreekt over spreken, maar ook over beweging. Kompositie, dat spreekt ook over vorm, een vorm die op voorhand is vastgelegd. Maar improvisatie, die spreekt dikwijls over spreken. Zoals je zei, de taal gaat zo over taal spreken.»

«Er ontstaan verschillende innovaties. Maar omdat geïmproviseerde muziek grotendeels een orale traditie kent, verandert het geheel zeer langzaam. Alle beïnvloeding wordt doorgegeven. Als ik op een bepaald moment iets speel dat op Vinko Globokar lijkt, betekent dat in de eerste plaats dat Vinko Globokar op mij lijkt. En daarenboven, Globokar speelt ook trombone, en alle trombones hebben al een taal, ingebouwd in het instrument. Je kan erop bouwen of je kan er tegen vechten.»

Veto: Jij leert improvisatie aan.

List: «I don't know if you can be taught, but you can be learned. Zoals dat kind nu. Als je ziet hoe het leert lopen, realiseer je je dat je het haar-niet kan aanleren. Maar je kan haar hand vasthouden als ze het zelf leert. Improvisatie is iets dergelijks. Het is niet zoals bijvoorbeeld wiskunde. Daar kan je zeggen, dat is dát. Dát is niet dát in improvisatie.»

«Een van de eerste oefeningen, is die van de drie minuten. Het is bijna een muzikale situatie. Ik heb de chrono, en de andere moeten zeggen wanneer drie minuten voorbij zijn. Je moet het durven zeggen, en je moet juist of fout

durven zijn. Net zoals bij improvisatie. En het is ook goed voor je concentratie. Je kan geen drie minuten tellen. Je dwaalt zo wie so af, maar je moet steeds opnieuw to the fact komen, en dat is de drie minuten. Ook in improvisatie moet je met die twee dingen in je kop zitten: de vorm in 't oog houden, en tegelijkertijd iets anders doen. Terwijl de vorm verder loopt.»

«Ik probeer ook de mensen hun stem te laten gebruiken. Zodat ze niet bang zijn hun lichaam te gebruiken, zodat ze niet bang zijn af te stappen van de machines, de instrumenten, om geluid te maken.»

Veto: Geïmproviseerde muziek is meestal teatraal.

List: «De teatraliteit komt dikwijls gewoon voort uit het instrument. Bijvoorbeeld mijn instrument, de

kontakt zijn tussen de muzikanten.»

«Er is ook een ritmisch verschil. Amerikanen zijn veel meer gehaast. Ik merk dat hier heel erg: al die belgen zijn zo relaxed. In Amerika is de muziek veel meer beïnvloed door onze geschiedenis van de Jazz. Dat bestaat in Europa niet. Bij de improvisatoren in Europa zit de echte sterkte in de klassieke muziek, in Amerika zit dat in de Jazz. Heel ons opleidingsstelsel is trouwens verschillend. Dat is hier veel enger. In Amerika kijkt men niet verbaasd op als je tegelijk in een orkest en een big band speelt.»

Veto: Meestal wordt gezegd dat de geïmproviseerde muziek zich baseert op jazz en gekomponeerde muziek.

List: «Dat is nogal eng gezegd. Jazz is ook gekomponeerde muziek. Duke Ellington schreef nummers of arran-

hedendaagse muziek.»

«Maar ik denk dat improvisatie altijd bestaan heeft. Muziek wordt gemaakt met tijd, en improvisatie onderzoekt wat je met tijd kan doen. Je vindt improvisatie in allerhande culturen. Ik denk dat de geïmproviseerde muziek die we nu horen, beïnvloed is door al die soorten improvisatie, zoals de volksmuziek, de klassieke chinese muziek. In Europa is het inderdaad zo dat de improvisator zich vooral op jazz en hedendaagse gekomponeerde muziek beroept.»

Veto: Zuiver geïmproviseerde muziek, bestaat dat nog?

List: «Het hangt van de mensen af. Ik ben geïnteresseerd in kompositie. Er zijn mensen, die er niets van willen weten. Bijvoorbeeld in het trio met Han Bennink en Misha Mengelberg. Misha had voor een concert een hele reeks tunes klaar. We vertelden het gewoon niet aan Han, niets erover. Hij zou er toch ook niets van willen weten.»

Het huwelijk

Veto: Als er kompositie binnen improvisatie voorkomt, is het meestal zeer eenvoudige. Bijna Nieuw Einfachheit.

List: «Ik ben een lange tijd met songs bezig geweest. Een song is een populairere vorm. Ik heb een plaat gemaakt, met allerlei verschillende liedvormen. Een van de melodietjes van Bayard Lancaster, is heel funky. Niet in de zin van Jackson: in feite klinkt het naar repetitieve muziek. Als Lancaster en ik spelen, is dat niet direct wat je van funk verwacht.»

«Volgens mij is het helemaal niet verkeerd die verschillende vormen door elkaar te gebruiken. Een groot probleem bij improviserende muzikanten is dikwijls dat ze té zuiver willen zijn. Die zeggen, geïmproviseerde muziek is dát. Neen, geïmproviseerde muziek is niet dát. Het is opgebouwd op een stemming, en in elke vorm van improvisatie zit er wel iets gekomponeerd. Veel europeaanen zitten zo te vitten. Louis Armstrong was een groot improvisator. Maar hij gebruikte altijd songs, een populairere vorm. Ik heb ook songs, bijna straight ahead popsongs. En ik ben er niet beschaamd over. Maar ik poog ze ook niet te verkopen.»

«Ik beweer niet dat ik popmuziek en avant-garde muziek in één klap maak, en het dus avant-garde kan noemen en kan verkopen. That's a little bit... too "pretty" for me. Dan kan je beter zeggen: ik ga pop maken.»

«Je bent naar mij gekomen omdat ik een improvisator was. Maar zo voel ik me eigenlijk niet helemaal. Inderdaad, ik improviseer veel, ik geef er les in. Maar in een zeker opzicht ben ik altijd een komponist geweest. En ik zie niet zo veel verschil tussen improvisatie en kompositie. Het lied, in zijn basisvorm, is altijd héél belangrijk geweest voor mij. Zag je de A-1 Band? Wij maakten nooit vrije improvisatie. We hadden kleine stukjes, sommige songs, sommige meer ruwe komposities. Er kwam overall improvisatie in, natuurlijk. Onlangs heb ik voor de eerste keer in héél lange tijd een volledig geïmproviseerd concert gespeeld, met Misha. Het was mooi.»

Veto: ...

List: «Als je met improvisatie en kompositie bezig bent, ga je zien dat komponisten soms vlugger komponeren dan de oren kunnen volgen. Heel wat stukken zijn op papier geschreven, niet op het oor. Improvisatie, dat moet door het oor. Het is daarom, denk ik, dat onze komposities liet of wat — hoe moet ik het noemen — eenvoudiger zijn. En het is daarom dat ik denk dat het huwelijk tussen improvisatie en kompositie zeer goed kan zijn.»

«Kompositie en improvisatie praten beiden over hetzelfde, over muziek. Ik denk dat kompositie poogt de toekomst te voorspellen, en improvisatie de grenzen open te breken, de grenzen van onze beleving.»

Guido Janssens
Jan Heyrman

Garrett List met twee leden van zijn vroegere Al-art band. (Stuc-archief)

trombone, is zeer teatraal (List gebaart met zijn handen en zijn hoofd alsof hij speelt). Er zijn mensen die zeer teatraal werken. Zoals Misha Mengelberg. En Willem Breuker. Het hangt veel van de situatie af.»

Jazz & klassiek

Garrett List studeerde aan de Juilliard School of Music te New York. Hij werd door Pousseur aangetrokken toen die een doentocht zocht voor de improvisatieklas te Luik.

«Ik denk dat er enkele verschillen zijn tussen de Amerikaanse en de Europese situatie. Amerika is veel meer gecentraliseerd. De muzikanten vinden elkaar te New York, San Francisco of Chicago. In Europa zit iedereen verspreid. Ik ga volgende week naar Berlijn, ik zal daar met Misha Mengelberg uit Amsterdam spelen. Zoiets is niet mogelijk in Amerika: daar zou er een veel enger

geerde ze. Waar jij aan denkt is waarschijnlijk gekomponeerde muziek à l'heure actuelle. Jazz en kompositie zijn nog altijd versmolten. Veel gekomponeerde muziek gebruikt nu jazztechnieken, veel jazzmuziek gebruikt techniek van gekomponeerde

Garrett List verzorgde onlangs live uitgevoerde filmmuziek bij Fritz Lang's Metropolis. Een dergelijke gebeurtenis wordt binnenkort overgedaan: op 2 maart begeleidt List 4 surrealistische films van Man Ray. Op woensdag 21 februari zendt E Pericoloso Sporgersi het tweede deel uit in zijn reeks over geïmproviseerde muziek. Met o.a. muziek van Garrett List.

E Pericoloso Sporgersi, het veertiendaags Stuc-programma op Scorpio 101.6 MHz, woensdag 21 februari om 22.00 u.

Vlaamse door V

De Vlaamse film... het buitenland... lijks enige beke...
 Waarom men hier no... geen soliede filmindus... grond heeft kunnen sta... de centrale vraag zijn w... deze bijdrage is opgebo... lezer hoeft geen zalig... oplossingen te verwacht... er zal eerder getracht... alles nog eens mooi op... te zetten. Gaat u du... zitten, de voorstelling... dadelijk...

De productie van een film... algemeen een dure aange... Met het geld van twee video... Thriller zou men in Vlaande... heuse langspeelfilm draaien... sneefilm kost hier rond d... miljoen. Het grootste gedeel... som komt van de Staat, d... prive-sponsors er nog wein... zien. De overheidssubsidie... zich van twee kanalen. Omw... regionalisering in België is s... eigenaardige situatie ontst... Ministerie van Cultuur hoe... Vlaamse Deelregering, terw... nisterie van Economische Z... tionaal is gebleven en de drie... onder haar hoede heeft.

Kultuur

Maar laten we nu eerst he... tement van Cultuur fokali... zou kunnen zeggen dat sine... subsidieregeling in 1964 t... kwam, al heel wat regiss... 'kreativiteit' hebben kunne... ren. Dit is waarschijnlijk wat... ven, omdat oorspronkelijk... zogenaamde *kulturele film*... betoelaging in aanmerking... men. De *Selectiecommissie*... behield wel de uiteindelijk... singsmacht, maar de geschied... ons echter dat er weinig wer... ken van het advies van de... commissie. Dit veranderde n... tische toen de huidige minis... jarenlange CVP-bezetting op... kwam verbreken. Hij gooid... meteen 180 graden om: de... film moest commercieel we... zoals het een echte liberaal... hij de prive-sektor er... betrekken. Poma voerde ee... regeling in waardoor een sta... laging voor één derde slechts

De Pomasering van de Vlaamse maar ook federalisering (H)

De filmkens gezoogd dertje Staat

werd als de producent nog voor twee derden ko-producenten kon zorgen. Vroeger werden films officieel tot 66% gesubsidieerd, maar in praktijk kwam dit vaak neer op 90%.

De minister voorzag wel in een aantal overgangsmaatregelen opdat de ommekeer niet te ruw zou gebeuren; ook debuutfilms kunnen nu steeds een tussenkomst tot maximaal 80% verwachten. De adviezen van de oude Selectiecommissie, die in feite al over haar loopbaan heen was, verwees Poma meestal naar de prullenmand. Onwrikbaar zette hij door en op 2 mei van vorig jaar stelde hij een nieuwe commissie in. De zetelverdeling verliep uiteraard via de partijpolitieke verdeelsleutel, wat neer komt op 3 CVP-ers, 2 PVV-ers, 1 VU-er en 1 SP-er. Er is altijd al heel wat te doen geweest rond de bekwamheden van de leden: de *Postloodmoorden* bijvoorbeeld kreeg geen frank, een film die nochtans goede perskritieken oogstte. Guy Lee Thijs moest om dit project te realiseren met een vrijwillige ploeg werken en een hypotheek op de villa van zijn ouders nemen. De oude Selectiecommissie adviseerde eveneens ongunstig over *Na de liefde in Brussels By Night*. De toenmalige cultuurminister, Rika De Backer, kende gelukkig genoeg toch subsidies toe, anders had Mark Didden wellicht nooit de felicitaties van Samuel Fuller in ontvangst kunnen nemen. Datzelfde jaar — 1981 — kregen slechts vier films een gunstig advies van de commissie en vijftien werden verworpen.

Economische Zaken

De toelagen van het Ministerie van Economische Zaken daarentegen worden vastgesteld op een percentage, dat in verhouding moet staan met de bruto-omvangsten van de (kort)film. Dit systeem verwijst naar de zaalontvangsten, maar daar blijken sommige exploitanten dingen te doen die het daglicht niet kunnen verdragen. De fraude wordt op zo'n 250 miljoen per jaar geschat, wat goed is voor 200.000 toeschouwers (Het Nieuwsblad, 21 december 1983). De uitbater van het UGC-komplex in City 2, Poncé, zegt hierover: "Met een nationaal ticket zouden die frauduleuze praktijken vlug de wereld uit zijn, dat kan ik u verzekeren. Maar ik weet dat zekere zaaluitbaters daar tegen zijn; het zou de staat zijn die controleert, met alle consequenties vanden (...)" (Filmvakblad, januari 1984).

De nieuwe regeling — het KB van 29

juni 1983 — stemt evenwel nog niet overeen met de wensen van de *Vlaamse Audiovisuele Kineasten*, die vinden dat er teveel geld vloeit naar de documentaire in plaats van naar de langspeelfilm. Op een begrotingspost van 155 miljoen in 1981 ging slechts 1 miljoen naar de langspeelfilm. Al die rest was bestemd voor aktualiteiten en kortfilms, hoofdzakelijk van toeristische aard. De avondvullende film levert — volgens de berekeningen van de VAK — nochtans 10.500 arbeidsdagen op, tegenover 1.500 voor de kortfilm.

Productiefonds?

De spreiding van de middelen over de twee ministeries was één van de hinderpalen, die de oprichting van een productiefonds naar Nederlands model in de weg stonden. Al jarenlang dringen de regisseurs hierop aan, omdat zo'n fonds met een jaarlijkse dotatie zou kunnen werken en tevens stabiel zou zijn (geen last van regeringswisselingen enz.). Ooit heeft De Backer met al haar gewicht geprobeerd om zo iets er door te krijgen, dit liep echter uit op een sissers. Poma heeft nu de bal naar het filmberoep zelf teruggespeeld, maar de producenten, verdelers, uitbaters... kunnen omwille van hun uiteenlopende belangen niet tot een overeenkomst komen. Ondertussen wordt er druk gezocht naar andere uitwegen, want de crisis weegt ook zwaar op het cultuurbudget van de Vlaamse Eksekutieve. Er gaan steeds meer stemmen op om het investeren in de Vlaamse film belastingvrij te maken, in navolging van bijvoorbeeld Australië, Zwitserland... waar zo'n *tax-shelter* al heel wat vruchten heeft afgeworpen. Zulk sys-

Juichen deze Vlaamse welpjes omdat er sinds lang een tachtigmiljoenproductie is gerealiseerd of denken zij soms dat ze in een internationale 'lift' zitten. Wij, Vlamingen hebben nog veel Gulden sporenslagen te winnen...

tem zou de oprichting van een productiefonds zeker niet hinderen, zodat daar verder aan getimmerd kan worden.

Poncé poneerde in het interview met het Filmvakblad dat het weliswaar interessant zou zijn om een percentage van de zaalontvangsten achter te houden om het fonds te spijzen. Momenteel stroomt het grootste deel — volgens het Filmvakblad zelf 90% — van wat de verdelers ontvangt naar het buitenland. De VAK vragen ook dat de kabelmaatschappijen, die grote winsten opstrijken, een deel van hun inkomsten zouden besteden aan de Vlaamse film. Een probleem is wel dat de auteurs hun rechten aan de producenten verkopen en zodoende kan SABAM niet voor hun optreden.

Een continue en vlotte filmproductie kan enkel van wal steken als dergelijke bronnen aangeboden wor-

den. Slechts dan zouden, volgens sommigen, cinematografische meesterwerken in Vlaanderen geboren worden en zouden ze een plaats op de internationale markt kunnen veroveren (tenminste als er een oplossing zou gevonden worden voor de beperkte reikwijdte van de Nederlandse taal).

Tyrend is dat veel regisseurs op de commerciële kar zijn gesprongen. Fugatieve kineast Robbe De Hert stapte met de 'volkskomeken' Gaston en Leo de boot in, ook Hugo Claus maakte een publieksfilm... De gerichtheid op het grote publiek, waarbij men vooral oplet om niemand tegen de schenen te stampen zal de sponsoring door de prive- en de publieke hand werken. Maar het is hoogst onwaarschijnlijk dat bepaalde ondernemingen in een film over milieuvervuiling gaan investeren.

Overheidsbetoelaging is niet alleen

noodzakelijk om jonge kineasten (jaarlijks studeren er zo'n veertig af!) een kans te bieden, maar eveneens om een niet-kommerciële alternatieve filmproductie in leven te houden. Het filmbudget bedroeg in '83 tachtig miljoen, een peulschil als men vergelijkt met wat men in de opera, het theater...stopt. Wie zei er ook weer dat films de beste culturele ambassadeurs zijn...

Pascal Lefèvre

Enkele concrete betoelagingen door het Ministerie van Cultuur:	
Na de liefde	13,8
De Vlaschaard	15,5
Zaman	14,8
Brussels By Night	4,4
De Leeuw van Vlaanderen	19,0
De aardwolf	9,5
(in miljoen frank)	

Wim Wenders: De stand van zaken

Jos Rastelli, zo begonnen we vorige week, vertikt het nogal eens om commercieel weinig belovende grote producties in omloop te brengen in de Studio. De cinefiel blijft dan op zijn honger, voor zover hij niet genoeg heeft aan het bovenhalen van vergeten klassiekers en van meer recente, marginale films door het Alternatief Filmcirkuit (De Andere Film — 'tStuc — Filmm). Daarom probeert het Alternatief Filmcirkuit met ware doodsverachting — want zo'n opzet is riskant — ook die leemte maar op te vullen. Filmm vertoonde *Mistero di Oberwald* eens en keertje en vorige week liep vijf dagen naen *Eijanaika* van de nieuwste Japanse doorbraak, Shohei Imamura. Deze week vijf keer *Der Stand der Dinge* (1982 — D — Wim Wenders): in première voor Leuven, alweer. Het kan niet op.

Eigenlijk wordt U al te zeer verwend, want het staat nu al vast dat *Der Stand der Dinge* waarschijnlijk moeilijk bij de kosten zal komen. Het is schrijnend om te zien hoe ondertussen een wangedrocht als de nieuwste David-Hamilton-Film al aan zijn vierde week toe is in Ciné Rex. Het staat uitdrukkelijk op alle reclame voor die film dat het zijn nieuwste is, je houdt ze anders immers nooit uit elkaar. Maar goed, het Alternatief Filmcirkuit houdt de moed hoog en gelooft in U.

Traag

Wim Wenders is immers in de loop van de jaren '70 in het kielzog van Fassbinder en samen met Herzog en andere, eerder jonge Duitse cineasten naar de wereldfaam geklommen. Vorig akademiejaar nog, in de reeks Stuc-films voor blok en eskamens, kon je zijn doorbraakfilm zien, *Der Amerikanische Freund* (1977). Ook Francis Ford Coppola viel voor Wenders'

werk en in zijn drang om rond zich een schare talenteerde vaklui te verzamelen zoals in de klassieke stijl van de Hollywood productieconcerns, haalde Coppola Wenders naar Los Angeles.

Tegen alle stromen van afbrekende kritiek in, blijven wij *Hammett* (1982 USA) een interessante en zelfs goeie Wenders-film vinden. Natuurlijk verfilm hij als lizjige Europeaan (vergelijk de Amerikaanse speed production met de Europese montagestijl) een typisch Hollywoodiaans gegeven maar dat is juist een intrigerende paradox, geen tussen-twee-stoelenvallen. Enfin, Wenders zelf was er alleszins ook helemaal niet tevreden mee, vooral dan met de bemoeialerijen van producent Coppola, die zijn grijpgrage handjes niet van Wenders' regie kon afhouden.

Om zijn frustraties te verdrijven en om aan zijn identiteitscrisis als filmmaker uitdrukking te geven, heeft Wenders dan maar tijdens het productieproces van *Hammett* een andere film gemaakt. Zo even tussendoor: *Der Stand der Dinge*, een der belangwekkendste films van de tachtiger jaren, ook al zijn die dan nog niet halfweg.

Reflexie

De film, die overigens op het festival van Venetië in 1982 de grote prijs kreeg, snijdt nochtans geen vers brood aan. Doorheen heel de filmgeschiedenis loopt een rode draad van dergelijke 'frustratie-films'. Vaak hebben cineasten de behoefte gevoeld hun

eigen taalidroom, hun uitdrucks-mogelijkheden en -beperkingen, hun heel eigen leefwereld te onderzoeken. Je kan deze (toevallig tot een groep samenhoerende) films beschouwen als de laboratoria van de reflectie over film; in film en met film dan wel.

Gek genoeg zijn dergelijke films, die je misschien aan documentaire of gefilosofeer doen denken, inderdaad vaak de meest fiktionele van allemaal. In film en met film impliceert immers dat de reflectie over film speelt met de toepassing (of de doorbreking) van eigen taalkonventies. Zo is *Der Stand der Dinge* eigenlijk — misschien vooral zelfs — een uiterst meeslepend verhaal en zeker geen overloos gezek van zwaarwichtige typen in eindeloze close-ups.

Het verhaal is simpel: een Duitse cineast filmt een Amerikaanse science fiction op lokatie in Portugal. De pellicule is evenwel open en de producent beschikt over geen middelen meer om nieuw materiaal op te sturen. Einde lokatie-filmen en de Duitser trekt naar Hollywood om de zaak zelf te gaan oplossen; hij stoot op een netwerk van schulden en schuldeisers, achtervolging en moord.

Eksplorie

Net als in *La Nuit Américaine* (1973 — F — Truffaut) bijvoorbeeld staat het feit dat de film zich volledig afspeelt in het tamelijk hermetische milieu van de film 'vaklui', garant voor een heleboel emotionele eksplorisiteit. Ook al wist de samenstelling van een filmploeg

bij elke productie steeds weer, de mensen leven tijdens de korte draaitijd zo verschrikkelijk dicht op elkaar, dat conflicten, aantrekkingskrachten, emoties onvermijdelijk zijn. Films maken is meer dan zomaar samenwerken.

Leuk meegenomen voor de filmliefhebber bij dit soort filmverhalen, is de uitvoerige blik die hem/haar achter de schermen van het filmmaken wordt gegund. De setting voor deze films zijn immers niet afgewerkte beeldkadrages die het film-zijn verbergen en een ersatz-reëliteit nastreven, maar gewoon de realiteit zelf: die van spots, dekors, mikrofoons, technici, acteurs. Met alle emotionale uit-het-leven-grepen vanden.

Eigenlijk is het maken van een dergelijke film zelf al een emotionele ontlasting (cfr. hoger: frustratie als inspiratie). Een citaat:

"Der Stand der Dinge is een grootse film, waarin Wenders de formele aspecten van het filmmaken (wat doe je met de camera, de montage, de mise-en-scène, het licht?) geladen heeft met emoties, die aan het filmmaken voorafgaan en samenhangen met motieven als verlangen, ambitie, isolement."

Je kan het zelf uitmaken op donderdag 16, vrijdag 17, maandag 20 en dinsdag 21 februari in Auditorium Vesalius en op zaterdag 18 februari in 'tStuc. Steeds 20.30 uur en slechts 50/70,- BFr.

Jan H. Verbanck

Der Stand der Dinge is een reflectie over het medium film zelf. Deze foto laat vermoeden dat daarover in beeld duchtig gezanikt en gezeverd werd. Dat is evenwel niet zo. Integendeel, uitgereken reflectieve films als *Der Stand der Dinge* verleggen de grenzen van de vormelijke expressiekracht van de filmtaal.

1984 in België (deel 3)

INFILTRATIE

Een van de meest beklemmende aspecten in de 1984-wereld van Orwell is dat zowat iedereen een potentiële tipgever kan zijn voor Big Brother, die je aangeeft bij het minste onraad. Hierna zal je des nachts plots verdwijnen en vervolgens 'gevaporigeerd' worden. Dit laatste betekent dat je geschrikt wordt uit alle bestaande papieren, en aldus nooit bestaan hebt. "Je ergste vijand", zo overwoog Winston, "was je eigen zenuwstelsel. Ten alle tijde kon de spanning in je binnenste zich zo licht omzetten in een of ander waarneembaar symptoom. Het schrikbare er van was, dat deze beweging zeer wel onbewust kon zijn. Het meest gevaarlijke van alles was om in je slaap te praten. Er bestond, voor zover hij het kon zien, geen middel om dat te verhinderen" (1).

De persoon bij wie Winston (Orwell's tragische held) een kamer huurt blijkt een voorname post te bekleden bij de Dunkpolitie (een geheime politiedienst), en O'Brien, met wie Winston een vertrouwensrelatie heeft, zal achteraf zijn folteraar worden, die tot in zijn diepste binnenste zal ingrijpen. O'Brien stelt "toen zij nog vrienden waren" zelfs een daad van provokatie, door aan Winston het beruchte verboden boek van Goldstein te overhandigen, waarvan het bezit alleen al uiterst strafbaar is.

Goldstein is immers de grote vijand van de Partij, naar wie alle agressie gekatapulteerd wordt, en die als verklaring wordt naar voren geschoven, voor alles wat er misgaat.

In deel 3 van onze reeks "1984 in België" nu een onderwerp, dat in diverse organisaties taboe is, omdat het zo uitermate bedreigend is voor het vertrouwen tussen de leden: infiltratie en provokatie van wegge politiediensten en extreem-rechtse milities.

Kommandant François

De term 'infiltratie' is recent in het nieuws gekomen met de processen tegen rijkswachtcommandant François, op beschuldiging dat infiltranten vanuit twee politiediensten actief hadden meegewerkt in het drugmilieu, ten eigen geldgevin.

Het bedrijf hier drugspeurders van het Nationaal Drugbureau van de Rijkswacht en het Bureau voor Kriminele Informatie van de Gerechtelijke Politie, waarvan heel wat leden om die reden werden veroordeeld.

Een tweede infiltratieschandaal werd bekend gemaakt door leden van de fascistische groep Westland New Post (ex Front de la Jeunesse), die zelf de activiteiten naar buiten brachten van een hoofdcommissaris van de Belgische Staatsveiligheid namelijk Smets in hun groep. Smets zou met name lessen gedoceerd hebben aan WNP-militanten inzake infiltreren in linkse groepen, alsmede schaduwwerkt. Ook zou Smets een vrij hoge post bekleed hebben binnen WNP.

Specialisten terzake, zoals Walter De Bock, stellen hierbij echter dat men vanuit WNP Smets heeft willen liquideren, omdat hij binnen de Staatsveiligheid te veel rapporteerde.

Politie-archieven mogen na 100 jaar geopend worden, als de informatie niet meer relevant is voor de nakomelingen. De historicus Herre is die politie-archieven van honderd jaar terug gaan nakijken en heeft in het Mechelse anarchistisch blad De Zwarte Weduwe over deze ontzuchtende ontdekkingen een en ander neergeschreven (2).

Voor Brussel is de informatie overonderend. Tientallen kisten met verslagen van vergaderingen, samenkomsten en schaduwwerk, ledenlijsten, affiches, pamfletten, kranten, individuele dossiers, te veel om op te noemen. Alles werd mooi opgeschreven en men hield dossiers per groepering en per persoon bij. De klemtong lag op anarchist, revolutionairen en socialist. In het jaar 1879 worden de activiteiten van een bepaalde verklikker gevolgd, die steeds zijn brieven met een X ondertekent. "Hij moet heel lang in deze kringen vertoef hebben, omdat men hem totaal

George Orwell: bemerk de profetische blik

vertrouwd: hij zat zelfs in een geheim comité dat tot doel had juist verklikkers op te sporen".

"De verklikking was totaal. Van elke groep, hoe klein ook, al waren ze maar met vijf, kan je regelmatig verslagen van bijeenkomsten vinden. Ze was ook efficiënt, als preventieve controle, om bij onregelmatigheden snel te kunnen optreden", aldus Herre.

Dit wordt duidelijk als op 25 februari 1883 op het platteland per ongeluk een bom afgaat en een Brussels anarchist zwaar gewond wordt. Onmiddellijk worden alle infiltratie-verslagen doorgenomen, en al de foto's van de gevaarlijkste anarchist worden door de administrateur van de Staatsveiligheid opgevraagd. Na een relatief korte tijd dient men te besluiten dat er in deze kringen geen sprake is van het plegen van aanslagen...

Politie-infiltranten

Het tema van de infiltranten, die erop uit zijn om te provoceren en aldus een repressief overheidsingrijpen mogelijk en 'aanvaardbaar' maken, komt meermalen terug in de geschiedenis van de arbeidersbeweging. In het boek van L.P. Boon 'Pieter Daens', kan men volgens verhaal lezen van een betoger tijdens de Algemene Staking van 1902.

"Maar aan de wijk Het Slot stillohndend... werden door onze mensen vijf mannen ontdekt, met scheve petten op het hoofd en in haveloze kledij, die men als gendarmen herkende. Ze werden meteen vastgegrepen... en op mijn voorstel aan de politie overgeleverd... In de loop van de dag liep men echter in Leuven helaas wel in de val: door de geplande agitatie van vermomde gendarmen kon dan in de manifesterende massa geschoten worden: zes doden en zeventien gewonden" (3).

Het verhaal van 'Bommi Baumann' over de Duitse 2de juni-beweging, die in het begin van de zeventig jaren in West-Duitsland het gebruik van geweld niet schuwde, kent ook een politie-infiltrant n. Urbach, die de Beweging voor het eerst van Bommen voorziet. "Urbach had ons al eerder van wapens voorzien, dat betekent dat de Verfassungsschutz (een soort Staatsveiligheid) de wapens leverde waarmee agenten overhoop werden geschoten. Zo is de situatie in Duitsland. Behoorlijk verwarrend. Eigenlijk doorzagen we het niet meer, we hadden niet meer in de gaten, dat we een stelletje marionetten in het radetwerk waren. Als ze ons zelf de wapens

in de hand geven, dan hebben ze er een groot belang bij, dat die ook worden gebruikt", aldus Boni (4).

Kursus 'Openbare Orde'

In de cursus 'Openbare Orde', die gedoceerd wordt aan de rijkswachtschool te Etterbeek, en die dateert van 1974, staat o.m. te lezen dat "elke Brigadecommandant in overleg met zijn personeel een net van informateurs uitwerkt". Zo beschikt de rijkswacht over meer dan 400 brigades die het ganse grondgebied omvatten, met daaronder een net van informateurs (niet-rijkswachters). Met informateurs worden bedoeld kennissen, leden van de familie van één of ander rijkswachter, gepensioneerde rijkswachter, militairen, functionarissen, onderwijzend personeel, journalisten..., die belangloos meewerken.

Daarnaast beschikt de BOB over geldmiddelen om een net van 'indicateurs' aan te leggen. Dezen mogen enkel door de BOB gekontakteerd worden, en het betreft 'doorgaans personen die zelf aan de voorbereiding van zekere demonstraties hebben meegewerkt, en slechts informatie zullen aanbrengen in de mate ze hieruit persoonlijk voordeel halen" (5).

Onthullingen in dit verband kwamen er de jongste jaren vooral uit Nederland. Op woensdag 18 november werd op de VPRO, in het programma BGTV, een opname met een verborgen kamera getoond, van een gesprek tussen een agent van de BVD (Binnenlandse Veiligheidsdienst), m.n. Loek Overga en een student gedragswetenschappen, n.l. Paul. De eerste verzocht de tweede te infiltreren in de Nederlandse Communistische Partij, de CPN. Letterlijk stelt Overga (uitgezonden op de VPRO): "De CPN wil dingen veranderen die mij niet aanstaan, en waarvan ik mag aannemen dat die de meeste mensen niet aanstaan anders hadden ze wel meer kamerzets. Daarom doen wij dit soort dingen" (6).

Het blad van Onkruid in Nederland, de Schoffel, wijdt in haar nummer van januari 1982, 12 blz. aan de ontdekking van een BVD-spion in hun midden. Arnold blijkt een marginaal iemand te zijn, met heel wat problemen. De BVD-agenten zijn van al zijn problemen perfect op de hoogte en spelen er wonderbaarlijk op in. Ze bieden hem werk aan. Hij kan ten alle tijde bij hen terecht voor dingen uit te praten. Arnold krijgt de mogelijkheid geboden iets 'waarddevols' te doen, iets

waar hij al een tijd naar uitgekeken heeft. Het blad schetst het contact tussen de BVD en Arnold als een 'therapie-relatie'...

Ook uit andere verhalen die de Schoffel kent leidt men af, dat de BVD veelal mensen uitpikt die in een ellendige situatie verkeren, en hier vervolgens haarfijn op inpikken. "Het is ronduit misdadig om de psychische en sociale nood van mensen uit te buiten zoals de klootzakken bij Arnold gedaan hebben", stelt de Schoffel (7).

Paul Latinus

De feiten die in België de jongste jaren in dit verband bekend zijn geraakt, hebben bijna allen betrekking op infiltratie van extreem-rechtse figuren in progressieve milieus, en dit ten behoeve van eigen plannen of ten dienste van Belgische politiediensten. Naar aanleiding van het dossier Westland New Post moest Minister van Justitie Gol, toegeven dat leden van WNP als informanten zijn opgetreden voor de Staatsveiligheid.

Een naam die hierbij nogal geregeld opduikt is deze van Paul Latinus. Binnen het Front de la Jeunesse zette deze figuur, die als de topfiguur van WNP beschouwd wordt en naar zijn zeggen ook voor de Staatsveiligheid werkt, een inlichtingendienst op, die informatie verzamelt met betrekking tot progressieve groepen. Zelf infiltreerde hij in maart 1979 in Amis de la Terre, en in februari 1980 werd hij tot voorzitter van Infor-Jeunes in Woluwe benoemd. Doordat hij sinds oktober 1978 als BTK-er in het regionale bureau van de RVA te Brussel belandde, kon hij onder het mom van beloftes inzake BTK-projekten infiltreren in diverse progressieve organisaties. Het was het weekblad Pour dat dit op 15 januari 1981 bekendmaakte, waarna deze figuur ijlings verdween... (8).

In 1982 maakt het weekblad van de PVDA 'Solidair' de infiltratie bekend van een aantal fascist in diverse Brusselse organisaties, zoals het Afghanistan-komitee, de PVDA, Vereniging België-China enz... De namen van een 15-tal leden van de infiltratie-organisatie APON-MSP worden afgedrukt. Het APON-MSP blijkt een af-

schuring te zijn van het Front de la Jeunesse en is Solidair wordt geciteerd uit een intern MSP-rapport.

Hieruit blijkt dat de genoemde groep er op amper drie jaar tijd in geslaagd is, door te dringen in tal van organisaties via het uitzetten van zijn leden: in vier politieke partijen, meerdere politieke weekbladen, een vrije zender, in twee politieke jongerenorganisaties, een studentenorganisatie, twee vredesorganisaties en verschillende Brusselse komites.

De bedoeling van de infiltratie lijkt volgens de interne documenten te zijn, dat men de spanningen in de staat maximaal wenst aan te wakkeren. Hierdoor zullen er openingen vrijkomen, waarlangs het fascisme een kans maakt. Daarom heeft het MSP een doktrine uitgewerkt die "maximaal gericht is op het uitspelen van de separatistische kaart, zoals het VMO, de 'vrienden van het MSP', die op identieke manier uitvoert langs de andere zijde van de taalgrens" (9).

paranoia

Infiltratie is een gegeven dat erg moeilijk te hanteren is binnen een groep, en al vlug leidt tot paranoia, en het verdenken van mensen, met wie men het om andere redenen aan de stok heeft. Even nog de raad geven, die Herre meegeeft aan het einde van zijn artikel: "Bij deze gelegenheid stel je jezelf onmiddellijk de vraag: Wat kan ik hier tegen doen? Het antwoord is kort, en misschien wel pijnlijk, vrijwel niets. Politieke fichering is een feit. Uiteindelijk betreft het slechts een hoop gegevens. Niets meer! Sluit jezelf niet op in wantrouwen. Groepeer je rond een bepaald actiepunt. Bepaal je strategie en voer ze uit. Enkel de actie telt. Of de Staatsveiligheid er al of niet van weet is minder belangrijk. Als ze maar gebeurt".

Luc Vanheerentals

- (1) G. Orwell, 1984. Arbeiderspers, Amsterdam, p. 55.
- (2) Herre, Politie-infiltratie, een mythe?, Zwarte Weduwe, februari 1983, p. 6.
- (3) gecit. in Wat zoudt ge zonder 'werkvolk zijn?', Kruitak, Leuven, p. 53.
- (4) Bommi Baumann, Hoe het allemaal begon, Landshoff, Amsterdam, 1976, p. 101.
- (5) gecit. in De labyrint. Private milities en politievrouw doorgeleucht, 1982, SEVI, Brussel, p. 91.
- (6) gecit. in VPRO-gids, 21 november 1981.
- (7) gecit. in de Schoffel, nr. 7, januari 1982 (Nijmegen).
- (8) gecit. in Extreem-rechts en de Staat, in bijdrage van Serge Dumont, p. 151, EPO, Antwerpen, 1983.
- (9) Solidair, 19 en 26 mei 1982.

Met Guy Verhofstadt op kaffee

Een vrij uitgesproken radikaal liberalisme dat de mens het belangrijkste vindt...

Veto: *Waarom wou u doorstoten tot de hoogste politieke dorren in België? Prof. Roossens heeft i.v.m. de rektorverkiezingen eens gezegd dat mensen die naar hoge posities streven, dat die dat soms doen als compensatie voor een minderwaardigheidskompleks. Wat vindt u van deze theorie?*

Verhofstadt: «Typisch aan een kompleks is dat men er zich niet van bewust is. Dat is de definitie die ik bij Prof. Ghijsbrecht geleerd heb. Van zodra men zich van zijn kompleks bewust is, is het geen kompleks meer. Dus ik kan het u niet zeggen.»

Welk liberalisme?

Veto: *Welk is dat liberalisme waar u voor staat?*

Verhofstadt: «Ik sta voor een vrij uitgesproken radikaal liberalisme dat vindt dat de mens het belangrijkste is.»

Veto: *CVP dus?*

Verhofstadt: «Ik vind dat de mens en de maatschappij het belangrijkste zijn. Dat is al niet meer CVP. Men kan de mens en de maatschappij maar alle macht geven indien men aan het individu een maximale vrijheid geeft. Ik heb een geloof in een bepaald liberalisme en ik vond dat niet terug in de PVV. Mijn bedoeling is altijd geweest om het liberalisme waar ik in geloof, dat meer radikaal liberalisme, ingang te doen vinden in de partij. Ik denk dat we daar in gelukt zijn. Ik wil zoveel mogelijk de politiek uit de samenleving houden. De politici zijn een groep mensen die zichzelf trachten te onderhouden, de staat veel laten tussenkomen, veel reglementeringen enz. Ik tracht voor mezelf een massochistisch politiek te zijn, nl. iemand die tracht zijn eigen macht in de samenleving zo klein mogelijk te houden. Dat is de essentie van een goed begrepen liberalisme.»

Veto: *Een van de speerpunten van het liberalisme is het privee-initiatief. Het berust op de vooroorstelling dat het individu beter weet wat goed is voor zichzelf dan de staat. Maar zijn er niet veel elementen in de samenleving die verhinderen dat het individu weet wat goed is voor zichzelf? Ik denk aan het feit dat hij verkeerdt geïnformeerd kan zijn, niet gekleurd heeft, te lui is, enz. Gaat jullie theorie wel altijd op?*

Verhofstadt: «Ik denk dat niets perfect is in de wereld, de perfecte maatschappij bestaat niet. Een totaal vrij samenleving is geen perfecte samenleving. Het is een samenleving met zijn onvolkomenheden, met zijn mislukkingen en zoemer, met mensen die iets nastreven maar dat echt niet kunnen bereiken. Volgens mij is het wel een betere samenleving dan een samenleving waarin de overheid alles tracht bij te sturen. In een vrije samenleving is het mogelijk dat iedereen zijn eigen plannen en verwachtingen nastreeft en daarvoor ook de middelen vindt, uiteraard binnen bepaalde perken. Het verschil met een samenleving waar de staat alles te vertellen heeft is duidelijk. In zo'n samenleving denkt de staat alles te weten en alles te kunnen regelen, maar zij heeft niet de informatie, zij kent niet alle verwachtingen en ambities van de mensen, om zo te handelen.»

Veto: *De verantwoordelijken op de verschillende beleidsnivo's worden toch democratisch verkozen door de bevolking. Zo komen haar wensen en verwachtingen toch aan bod.*

Verhofstadt: «Ik vind het zeer belangrijk dat vertegenwoordigers van de samenleving democratisch verkozen

worden. Dat moet ook zo blijven. Maar ik wil toch maar zeggen dat politiekers zich ongebreideld zaken hebben toegemeten die in de individuele levensfeer zitten van de mensen. Daar hebben ze zich niet mee te moeien. Democratie betekent niet dat de politici zich met alles mogen inlaten zoals ze vandaag doen.

23 oktober

Veto: *Uw partij die zo voor het privee-initiatief is, was er niet bij toen de bevolking massaal het initiatief genomen heeft om op 23 oktober te gaan betogen. Steunt de PVV alleen het privee-initiatief als het haar goed uitkomt?*

Verhofstadt: «Ik denk dat u het zult appreciëren dat we er niet bij waren. Wij hebben een duidelijke stelling ingenomen tijdens onze verkiezingskampanje. We zijn niet zoals andere partijen die met elke wending in de mededelingen of die niet weten wat ze zullen zeggen en dan gaan meelopen en tegelijkertijd iets anders naar buiten vertellen dan in de betoging. Dat doen wij niet. Wij zijn tenminste rechtlijnig, we spelen niet op twee paarden tegelijkertijd. Ten tweede, er waren veel meer mensen die niet zijn gaan betogen.»

Veto: *Het was toch de grootste betoging die België ooit gekend heeft.*

Verhofstadt: «Toch waren er meer mensen niet daar dan wel daar.»

Veto: *Volgens u zijn betogingen dus nooit nuttig?*

Verhofstadt: «Betogingen zijn heel belangrijk, ik heb niets tegen betogingen. Ik heb diezelfde dag aan de media laten weten aan de media dat we daar niet negatief tegenover stonden, in zekere mate zelfs positief tegen het gevoel dat bij deze mensen leefde. Waarom zouden de liberalen voor oorlog, voor het neervallen van bommen zijn? Geelooft toch niet dat ik daar voor ben. Enfin, welke waanzin. Wij geloven dat het beter is vanuit een positie van sterkte te onderhandelen met de Sovjetunie dan vanuit een positie van zwakte. Ten tweede geloven wij erin dat de enige manier om aan ontwapening te doen is dat er een globaal ontwapeningsgesprek tot stand komt waarin niet alleen het nucleaire maar ook het conventionele wordt besproken. Zolang er een conventioneel overwicht bestaat ten voordele van de Sovjetunie zal er altijd hier bij wij dan ook een reden bestaan om nucleaire wapens te installeren.»

Veto: *De betogers zeggen dat we kleine stappen moeten nemen die onze veiligheid niet in gevaar brengen om zo een teken van goed-will te stellen t.o.v. de USSR. Kunt u daar in komen?*

Verhofstadt: «Ik kan daar in komen en denk dat we dat moeten doen. Maar ik beschouw het niet opstellen van Pershing II en cruise missies niets als een kleine stap.»

Veto: *U bent er dus voor?*

Verhofstadt: «Het probleem ligt niet bij ons. Het ligt bij de SS 20 van de Sovjetunie. Zij stelt al sinds '77 elk jaar nieuwe SS 20-raketten op. Elk jaar verklaren ze opnieuw dat er een evenwicht is. Dat kan toch niet. Ik kom net terug van de liberale leiders en heb daar met Genschers gesproken. Hij denkt dat het nog vier à vijf jaar kan duren alvorens de Sovjetunie ernstig wil onderhandelen. Dit om de heel eenvoudige reden dat op de snelheid waarmee nu Pershing en cruise-raketten opgesteld worden het nog vier à vijf jaar zal duren alvorens er een evenwicht is op nucleair vlak.»

Vrijheid

De PVV heeft een voorstel gedaan om 'het recht op staken' te herdefiniëren. Daarvoor vroegen we hem of het niet nodig is om de term 'vrijheid' te herdefiniëren omdat de elementen die nu de vrijheid kunnen bedreigen heel anders zijn dan in de 18', 19' eeuw toen deze term zijn inhoud gekregen heeft. Bijvoorbeeld: momenteel kunnen grote ondernemingen door hun mono-

poliepositie die ze innemen op de markt de vrijheid van de kleine ondernemer bedreigen. Moet de staat daarom niet die kleine ondernemer, zelfstandige beschermen?

Verhofstadt was het met deze redenering totaal oneens. Staatssubsidies leiden er volgens hem altijd toe dat de grote ondernemingen bevoordeld worden, de kleine zijn er de dupe van. De groten kennen de wegen die leiden tot de staat. «Het is typisch voor deze korporatistische, kollektivistische samenleving die we de laatste decennia zijn ingetuimd dat er een kollusie is ontstaan tussen de grote drukingsgroepen, vakbonden en groot patronaat om de staat te gebruiken ten voordele van hun eigen achterban.» Het feit dat kleine ondernemingen in deze crisis een hoger tewerkstellingspeil hebben dan voor de crisis toont volgens Verhofstadt aan dat de kleine ondernemingen geen staatsubsidies nodig hebben.

De regering

Veto: *U hebt initiatieven genomen i.v.m. de sociale zekerheid, het recht op staken, gaat dat op den duur de regering niet uit elkaar doen vallen?*

Verhofstadt: «Het belangrijkste probleem waar de regering nu mee geconfronteerd wordt, is de vraag te weten of er een tweede regeringsakkoord kan komen. Iedereen voelt toch aan dat er nog maatregelen moeten getroffen worden. Wil België van de internationale heropleving profiteren dan moet er vooral iets gedaan worden aan de verstaatsing. Dat blijkt ook uit het European Management Forum. Zij heeft over de OESO-landen een enquête gemaakt. Daaruit blijkt dat wij het meest verstaatsde land zijn van heel de OESO. Verder moet er een beperking komen van de uitgaven, een vermindering van de lasten op de arbeid, een beperking van de uitgaven in de sociale zekerheid, en een bevrijding van onze economische structuren. Als de regering dat kan, doet ze haar termijn uit. Kan de regering daar de komende weken geen consensus rond vinden, en weigert de coalitie partner daaraan iets doen, dan denk ik dat we in een situatie komen waarbij het op den duur nog weinig zin heeft om verder te doen.»

Veto: *Gaan de taalkwesties niet te zwaar wegen op de regering?*

Verhofstadt: «Ik hoop van niet want ik denk dat dit land andere problemen heeft dan de taalproblemen, alhoewel ik vind dat men in zaken zoals Galle en Hapart de strikte wettelijkheid moet volgen. Het belangrijkste blijft voor mij toch het sociaal-economische.»

Veto: *Hoe komt het volgens u dat die taalperikelen steeds opnieuw opduiken?*

Verhofstadt: «Dat ligt misschien aan de staatsvorming die nog niet helemaal perfect is. Voor bepaalde denkt dat ook omdat ze over de rest niets weten te vertellen.»

Veto: *Wie weet er niets te vertellen?*

Verhofstadt: «Er zijn partijen die totaal geen ernstig sociaal-economisch programma meer hebben.»

Veto: *Welke partijen bedoelt u daarmee?*

Verhofstadt: «Er zijn vele mensen bij de CVP, de VU en misschien zelfs bij de socialistische die daarbij behoren.»

Veto: *Die willen de taalperikelen gebruiken om de regering te laten vallen?*

Verhofstadt: «In de politiek is het zo dat men een bepaald imago moet hebben om bij de bevolking over te komen en stemmen binnen te halen. Als men niets weet te vertellen over de sociaal-economische problemen, vooral na de mislukking van de sociaal-demokraten de laatste tien jaren, dan durft men zich al vlug op die problemen gooien.»

Veto: *U rekent de CVP daar ook toe?*

Verhofstadt: «We krijgen de indruk dat men zich de laatste dagen een beetje teveel op het kommunautaire zit toe te spitsen.»

Veto: *Zou volgens u de CVP de regering graag laten vallen?*

Verhofstadt: «Dat weet ik niet, maar als ik Manu Ruys deze morgen las in de Standaard dan zal ik zeggen dat dat niet onmogelijk is.»

Veto: *Manu Ruys is de CVP toch niet?*

Verhofstadt: «Het geeft toch een bepaalde trend weer binnen de kristendemocratische beweging die niet te ontlopen valt.»

Economie

Verhofstadt stipt aan dat deze regering er in geslaagd is om de negatieve investeringsrend (-4% in '81) om te buigen tot positieve cijfers (+ in '83, hij verwacht 10% tot 15% voor '85). Op de vraag naar concrete resultaten i.v.m. de werkgelegenheid antwoordt hij met een gezegde dat volgens hem afkomstig is van Helmut Schmidt. «Eerst moet men een bedrijfsvriendelijk klimaat creëren, dit enkele jaren aannemen, dan komen de investeringen, en hierna krijgt men een effect op de werkgelegenheid.»

Zulk een beleid wordt toegepast in de VSA en in Groot-Brittannië. De opmerking dat de VSA op onze rug er bovenop geraakt, vindt hij niet relevant omdat onze handelsbalans positief is t.o.v. de VSA en onze interestvoeten bijna evenhoog zijn als in de VSA.

Veto: *Zou u nog iets willen zeggen tegen de Leuvense studenten?*

Verhofstadt: «Ik zou hen veel succes willen wensen bij hun carrière. Het is te hopen dat als ze afgestudeerd zijn dat ze een job kunnen vinden in het actieve leven. Maar daarvoor moet verder gesleuteld worden aan onze maatschappij en is politiek engagement onontbeerlijk, maar dan wel bij de goede partij.»

Koen Verboven

Verhofstadt kwam voor het eerst in aanraking met de grote politiek in het Liberaal Vlaams Studentenverbond in '71-'72 aan de Rijksuniversiteit Gent. Vanaf dan is hij naar de congressen van de PVV gegaan.

In '76 werd hij verkozen als gemeenteraadslid van de stad Gent, daarna werd hij voorzitter van de PVV-jongeren. Op het beroepsvlak was hij advocaat. Momenteel vult hij 90% van zijn tijd met politiek. «Politiek is geen spel of een hobby zoals sommigen denken, maar een virus waar geen medicamenten tegen bestaan.»

Veto: *Vanwaar hebt u die virus? Is het een familie-ziekte?*

Verhofstadt: «Mijn familie was wel sterk politiek geïnteresseerd en geëngageerd maar niet in de actieve politiek. Ik geloof niet in diegenen die zeggen dat ze plots het licht gezien hebben en dat niets hen beïnvloedt heeft. De omgeving speelt daarin een rol. Mijn familie was liberaal, dan voelt ge u ook liberaal. De fundamentele vraag waar ik voor stond was te zoeken naar het liberalisme dat me aansprak en dat zoeken heeft zes à zeven jaar geduurd.»

Halte 51

Een halte voor thuisloze jongeren

De moderne maatschappij is tot een rijkdom van cellen en baten uitgegroeid. Elke mens wordt een strak sociaal keurslijf aangemeten en dient zich naar de normen van z'n status te voegen. Een groeiend aantal jongeren valt tussen de mazen door, heeft al te veel verschillende structuren achter de rug om zich nog aan regels te kunnen houden. Ook hun categorie krijgt een etiket opgeplakt: het etiket van de onaangepaste, de marginale, de kriminele. Om de leemte in het opvangnet op te vullen werd in september '81 in Leuven met een nieuw initiatief gestart: 'Halte 51'. Als verzelfstandigde vertakking van Oikonde wil het een halte bieden op de tocht van thuisloze jongeren.

Halte 51 staat voor het opvangcentrum in de Schapenstraat 51 te Leuven dat een zevental jongeren kan herbergen. Het betreft jongeren tussen 18 en 25 jaar die zich vanwege hun onaangepast gedrag en hun gemis aan sociale vaardigheden in een maatschappelijk en relationeel vakuüm bevinden. De familiale situatie of het sociaal milieu is daar meestal de onderliggende voedingsbodem van. Een uitgebreid instellingsverleden of gevangenisstraffen verwijderde hen alleen maar nog meer van een stabiele leefsituatie. Dit verleden, hun gebrek aan kwalificatie en beroepservaring maakt voor de meeste van hen tewerkstelling tot utopie. Met de steun van het OCMW kunnen ze zich nauwelijks overeind houden.

Eigen leefstrategie

Sinds de start deden zowat 50 jongeren beroep op de Halte. Na diverse gesprekken met de jongeren en na selectie door het pedagogisch team kwamen uiteindelijk een twintigtal onder hen in de Schapenstraat terecht. Vóór alles moet de kandidaat gemotiveerd zijn om er te komen wonen.

Het doel dat de Halte nastreeft is, door een voorlopige opvang, deze groep mensen te brengen tot zelfstandigheid en reïntegratie in de maatschappij... Een te ambitieuze doelstelling wellicht, gezien hun verleden en de slechte plaatsen die hen in de schouwburg van de maatschappij zijn toebedeeld. Realistischer is het te stellen dat het individu binnen de Halte gestimuleerd wordt tot het uitbouwen van een eigen leefstrategie, die hen zo min mogelijk in conflict brengt met de normen van de maatschappij maar hen tegelijk ruimte biedt om zelf te vechten voor een zinvolle toekomst.

Tot een leefstrategie worden ze gedwongen door de dubbele confrontatie: enerzijds met de groep als spiegel en grens, anderzijds met de realiteit zo als die zich in z'n leegte bij hen aanbidt. Eigen verantwoordelijkheid en initiatief zijn de leuze. De gasten staan grotendeels zelf in voor de praktische organisatie van het dagelijks huishouden en kunnen, door elkaar of door de begeleiding, ter verantwoordelijke worden op een van de groepsvergaderingen. Uiteraard kent z'n eksperimenteruimte ook zijn grenzen: leven in groep impliceert zich op elkaar afstemmen. Dit vindt zijn neerslag in de huisregels, die de leefbaarheid en de continuïteit van het huis moeten garanderen. Boven alles

Relinde Baeten, Luc Baltussen, Polleke Bijnen, Toon Boon, Peter Breughelms, Damienne De Cock, Dirk De Naegel, Els De Temmerman, Michèle De Saedeleer, Ciska Devlo, Hilde Devoghel, Miel Dreesen, Jan Heyrman, Noël Hertelre, Filip Huyzenruyt, Guido Janssens, Stef Janssens, Marsel Lauwers, Ineke Lemans, Pascal Lefèvre, Peter Mostrey, Pieter T'Jonck, Frank Uytendaele, Luc Vanheeremals, Kris Van Haver, Vanzwam, Jan H. Verbanck, Koen Verboven.

moet het reglement verantwoord kunnen worden naar de gasten toe. Regels die ervaren worden als louter vrijheidsbeperking lokken slechts steriele revolutie uit, wat indruist tegen de opzet. Vrijheid en structuur: een delicaat evenwicht.

Knokken

In de confrontatie met de buitenwereld wil Halte 51 geen beschermende muren optrekken. Bescherming verhoogt alleen maar de drempel naar zelfstandigheid. Daartegenover wordt de realiteit zoveel mogelijk binnengehaald in huis, om hen weerbaar te maken tegen de knokken die ze nog zullen te inkasseren krijgen. Een botsing kan aanleiding geven tot het aftasten van de eigen mogelijkheden maar ook tot een frustratie van hun beperkingen, van waaruit apatie of een deviant gedrag begrijpelijk worden.

De idee dringt zich op dat de onaangepastheid van deze jongeren niet zozeer aan luiheid of gebrek aan karakter te wijten is, maar veeleer een gevolg is van hun klaarblijkelijke maatschappelijke 'overbodigheid'.

Ook na hun verblijf blijven de meeste gasten sterk op de Halte terugvallen. Dit vraagt een bijkomende investering van de begeleiding, een probleem dat zich in de toekomst nog zal verscherpen.

Ongeveer een jaar na de oprichting van de Halte werd — juridisch althans — de navelstreng doorgesneden tussen de Halte en het moderniteitsinitiatief Oikonde Leuven. Niet alleen inhoudelijk vraagt een nieuwe doelgroep — de jongeren — een eigen werking en een eigen personeelsbeleid. Ook de criteria van de subsidieeregeling bij het Bestuur voor Jeugdvorming (BJV) vereisen een verregaande zelfstandigheid. Sinds 1

januari 1983 werd het initiatief officieel erkend en gesubsidieerd door BJV, die voorziet in een gedeeltelijke vergoeding van de werkingskosten en een weddesubsidie van 90% voor 4 personeelsleden per opvangcentrum. Financieel lijkt hun toekomst dus verzekerd.

Waar het schoentje knelt

In de praktijk echter blijkt dat de huidige begroting van het ministerie voor Vlaamse aangelegenheden het BJV slechts toelaat de subsidiering partiel en bovendien erg laattijdig uit te voeren. Het komt erop neer dat per centrum een maximum van drie personeelsleden kan worden aangeworven in de mate dat dit centrum dan ook in staat is het loon voor deze mensen gedurende zestien maanden te prefinancieren. Door deze opdracht kon de Halte alle personeelsleden slechts in voorlopige statuten tewerkstellen. Van

de vijf begeleiders zijn er drie BTK-ers, een gewetensbezwaarde en een vrijgestelde. Hun gebrek aan statuut staat in fel contrast met het gewicht van hun engagement: ze staan in voor de begeleiding van elk individu en van de groep als geheel, ze onderzoeken de aanvragen, verzorgen de nazorg- en de externe contacten en nemen elk een deel van de administratie voor hun rekening. Bovendien moeten ze zich 's nachts beschikbaar houden voor de vrijwillige 'inslappers'. Deze mensen — vooral studenten — brengen regelmatig een avond en nacht op de Halte door. Het inslappersinitiatief verzekert niet alleen de nachtpermanentie maar moet ook een stuk gettendoorbreekend werken en een breder publiek sensibiliseren.

Het werk van Halte 51, waar het kumulieren van ervaring en het op elkaar ingespeeld zijn van de medewerkers van kapitaal belang is, is een voortdurende wisseling van personeel niet te verantwoorden. Vaste contracten, door BJV gesubsidieerd, bieden dus de enige uitweg. De financiële middelen, waarover de Halte op dit moment beschikt, samen met de voorzienne subsidies, laten een eerste aanwerving toe in augustus '84. Eén en ander impliceert dat de Halte op korte termijn om een eenmalig bedrag verlegen zit, dat hen in staat moet stellen een wedde van maart '84 tot juni '85 te prefinancieren. Konkreet wordt de fakulteitskringen gevraagd de opbrengst (of een deel ervan) van de volgende T.D. aan Halte 51 te schenken of het project op een andere manier te steunen.

Deze sensibilisering helpt inderdaad niet de concrete werking van Halte 51 vooruit, maar kan eventueel op langere termijn een klimaat scheppen dat gunstiger is voor de reïntegratie van dergelijke jongeren.

Els De Temmerman

Voor meer informatie:

Halte 51
Schapenstraat 51
3000 Leuven
Tel. 016/235967.

Als zelfstandige vertakking van Oikonde wil het een halte bieden op de tocht van thuisloze jongeren. (foto DdC)

Walter De Bock over de Westland New Post

Als na een ordinaire vechtpartij in Vorst in augustus van het jaar 1983 tijdens een huiszoeking ultra-geheime NATO-dokumenten worden aangetroffen, is bovenaan de sneeuwberg een keitje losgeraakt. Na korte tijd werd het een dikke, vette sneeuwwal die zich onweerstaanbaar door het Belgische politieke landschap wurmde, maar de lawine is tot op heden uitgebleven. De NATO-dokumenten zijn op het transmissiecentrum van de generale staf van de Landmacht in Evere gestolen, door een aantal tewerkgestelde militairen die deel uitmaken van een nieuwe fascistische groep de Westland New Post.

Vreemd is alleszins dat de leider van de groep dit alles zelf bekendmaakt. Ook maakt hij bekend aan het dagblad Le Soir dat leden van de Staatsveiligheid actief meewerkten in zijn groep. Door onthullingen van Latinus wordt duidelijk dat bv. de commissaris van de Staatsveiligheid Smets oefeningen aan WNP-militanten doceerde met betrekking tot het schaduwen van mensen, het infiltreren in linkse groepen. Een dergelijke oefening zou er volgens Latinus toe geleid hebben, dat er een dubbele moord gepleegd werd in 1982 in Anderlecht.

Latinus voegt er meteen zijn motivatie aan toe, om met dit alles uit te pakken. Met zijn 'aktie' heeft hij willen aantonen dat de Belgische Staatsveiligheid gefiltreerd is door KGB-

agenten. Het bewijs hiervoor meent Latinus te zien in het feit dat de Staatsveiligheid niet gereageerd heeft op de publicatie van de gestolen NATO-dokumenten in het WNP-tijdschrift Ating.

WNP blijkt te bestaan uit eks-leden van de Front de la Jeunesse, die enkele jaren terug als privé-militie verboden werd. WNP zou opgebouwd zijn uit kleine cellen, namelijk van volwaardig militair getrainde commando-eenheden, die de naam CODI dragen. Deze CODI beschikken over militaire technische richtlijnen, die volgens Smets experts te deskundig opgesteld zijn dat dit enkel het werk kan geweest zijn van één of meer hogere leger- of rijkswachtofficiëren.

Totdaar enkele gegevens betreffende het dossier Westland New Post.

Walter De Bock

Tijdens zijn voordracht op 25 januari jongstleden had de journalist van De Morgen, Walter De Bock, die heel het dossier minitueus heeft gevolgd gezegd dat hij van mening was veranderd ten aanzien van de genoemde commissaris van de Staatsveiligheid Smets.

Volgens hem hadden de journalisten voorzichtig moeten zijn met informatie die hen door de fascistische Latinus was overhandigd. De bedoeling met die informatie was volgens hem tweeledig: Enderzijds binnen Staatsveiligheid een aantal mensen die bedreigend waren voor extreem-rechts 'politiek af te maken', en anderzijds situeerde De Bock de strategie van WNP in een algemene tendens waarbij de Verenigde Staten en hun inlichtingendiensten steeds dringender optreden in binnenlandse aangelegenheden zoals bv. in Grenada, Libanon, Nicaragua.

In 1979 werd binnen de Staatsveiligheid een commissie opgericht die extreem-rechts in dit land zou aanpakken. Een eerste publiek resultaat van deze groep, die funktioneerde onder leiding van Smets, was de getuigenis voor de parlementaire onderzoekskommissie Wijninckx in 1980. Deze was opgericht binnen de senaat met ruime bevoegdheid om de toepassing van de wetgeving inzake privé-milities t.o.v. extreem-rechts en het algemeen beleid inzake ordehandhaving te onderzoeken.

In een nota aan die onderzoekskommissie, opgesteld door Smets zelf, werd sterk bezwarend bewijsmateriaal aangevoerd, voor feitelijke connecties tussen extreem-rechts en de CEPIC, een belangrijke groep binnen de PSC, de waaalse christelijke volkspartij.

Het was het begin van een reeks onthullingen over figuren als Baron de Bonvoisin enz... Een figuur die in dat dossier genoemd werd, met name Bernard Mercier, blijkt nu binnen Westland New Post, een hoge kaderfunctie te bekleeden. Van het ogerblik dat Smets een eerste serieuze nota indient over de WNP bij zijn chefs in de Staatsveiligheid, in februari 1983, verschijnt kort daarna in het extreem-rechts weekblad Europe Magazine, een groot artikel waar onthullingen in dit verband worden aangekondigd.

Internationale connecties

Wat Latinus en co nu hebben willen doen is simpelweg als eerste hun informatie voor de publieke opinie gooien, vooraleer die groep binnen de Staatsveiligheid dat zou hebben gedaan. Want met deze taktiek heeft de WNP kunnen bereiken, dat feitelijk alle ogen gericht zijn op het feit dat leden

binnen de Staatsveiligheid actief meewerken in een fascistische groep en anderzijds een gebrekkige werking vertonen bij bv. een diefstal van de NATO-dokumenten, wat ongemoeid is kunnen gebeuren.

Ook had De Bock het over de internationale connecties in deze zaak. Latinus verklaarde zelf te werken voor een 'vreemde Westerse mogendheid', en achteraf bleek dat hij op de loonlijst staat van een Saoediër Faez El Ajaj die in diverse Westerse landen inlichtingendiensten heeft opgezet. Feitelijk betekend bv. de onthulling over de militaire inlichtingendienst, de SDRA, die deze diefstallen zomaar heeft laten gebeuren, dat deze dienst enorm gediskrediteerd geworden is binnen de NATO. Dit kan enkel maar leiden tot een grotere invloed van de NATO in ons land.

De Bock zag in deze zaak dan ook een symptoom dat de grootmachten, waaronder de Verenigde Staten, alsmaar drierster ingrijpen in binnenlandse aangelegenheden.

De Bock situeerde deze aanval van extreem-rechts op delen binnen de Staatsveiligheid die voor hen bedreigend zijn, binnen een globale context van tegenwerking die zich binnen de Staatsveiligheid manifesteert tegen Smets. Wie heeft ervoor gezorgd dat Smets is overgeplaatst naar Charleroi in 1981? De Bock betreurde in zekere zin dat hij met zijn eerste artikelen over deze materie in feite had meegewerkt aan deze fascistische strategie. Hij verklaarde dan ook niet te zullen rusten voor hij de ware fascistische binnen Staatsveiligheid had te pakken gekregen.

L.V.

Een verantwoorde studiekeuze

Dat onderwijsprogramma's maken niet altijd even vlot verloopt, en dikwijls belemmerd wordt door een bedenkelijke belangvermenging, is ongetwijfeld oud nieuws. De lezer herinnert zich misschien het flagrante voorbeeld hiervan binnen de studierichtingen wiskunde, natuurkunde en informatika. Vorig jaar bracht Veto er verslag over. Het is niet de bedoeling hier nog eens in te gaan op die problemen, die tenslotte toch op een bevredigende manier konden opgelost worden. De student heeft ook nog wel andere katten te geselen. Eén daarvan is het probleem van een verantwoorde studiekeuze, en de rol van de universiteit hierin. Dat ook hier niet alles koek en ei is, bleek uit een onderzoek bij de eerste jaarsstudenten in Wina.

De onderwijswerkgroep van Wina wou wel eens weten hoe het nu zit met de eerstejaarsstudenten en in hoeverre hun concrete situatie overeenstemt met de inlichtingen verkregen bij hun studiekeuze. Zij vatte dus de koe bij de horens en enquêteerde. Hieronder vindt u enkel op zijn minst merkwaar-

dige resultaten.

Uit het onderzoek bleek daart slechts de helft van de studenten voor de aanvang van het academiejaar op de hoogte waren van de ingrijpende programmawijziging die in oktober '83 van kracht werd. Anders gezegd, 50% van de eerstejaarsstudenten binnen deze richtingen werd bij het begin van het academiejaar gekonfronteerd met een ander programma dan datgene waarvoor zij gekozen hadden. De nodige informatie werd hen bovendien grotendeels verstrekt door oudere studenten, in het bijzonder door de mensen van de eerstejaarswerking.

Ook bleek dat slechts een gering aantal studenten wist, dat de programma's die nu voor de tweede kandidatuur in de kollegoosters vermeld staan, met ingang van volgend academiejaar zullen gewijzigd worden. Bovendien weten slechts weinigen wat die programmawijziging precies inhoudt. Anderzijds bleek wel dat een grote meerderheid van de studenten graag zou weten wat hen te wachten staat, ook in de latere jaren.

De toestand van de eerstejaarsstudenten informatika is zo mogelijk nog erger. Ten eerste weten velen al niet dat zij een kandidatuur wiskunde, optie informatika volgen. Voor deze studenten gaan de ogen pas open als in de Hallen wiskunde als studierichting op hun studentenkaart verschijnt.

De algemene sfeer in de eerst kandidatuur wiskunde optie informa-

tika is er duidelijk één van ontevredenheid. Vele studenten klagen het ongekoördineerd verlopen van kolleges en praktika aan. Men heeft de indruk een aantal zaken, die op zich misschien goed gegeven worden en interessant zijn, te verwerken zonder dat de samenhang ervan, als opleiding in de informatika, duidelijk is.

Het argument dat dit inherent is aan een opleiding in wiskunde, optie informatika, doet hier niet terzake. Wat wel terzake doet, is het feit dat er een groot gebrek aan informatie naar de humaniorastudent toe is. Bovendien neemt dit ontbreken van informatie of het voorhanden zijn van foute informatie dergelijke proporties aan, dat nu reeds 20% van de eerstejaarsstudenten informatika vinden dat zij een verkeerde studiekeuze gemaakt hebben.

Er is duidelijk een groot gebrek aan informatie bij de eerstejaarsstudenten, tenminste voor deze studierichtingen. Dit kan vrij eenvoudig opgelost worden als de universiteit haar verantwoordelijkheid ook op dit punt opneemt. Een degelijke samenwerking tussen PMS-centra en de Dienst voor Studietoelagen zou bijvoorbeeld al heel wat problemen kunnen verhelpen. Doch wiskunde, optie informatika klinkt mooi en bovendien lokt het nog een groot aantal studenten. En omwille van de smeer likt de kat de kandeeler, nietwaar?

ekstra portie frieten. Vanuit Sociale Raad krijgt men bijvoorbeeld ook geen duidelijk beeld over de prijsvorming van de schotels in de snackbars. Door de toenemende differentiering van de prijzen is dit toch wel belangrijk.

In het geheel van de studentenvertegenwoordiging hier aan de universiteit bekeken moet men vaststellen dat men wel eens mag meekijken en soms over bepaalde zaken meestemen, maar de echte beslissingen worden meestal elders genomen zonder dat er serieus naar de studenten geluisterd wordt. Het is te hopen dat dit in de toekomst mag veranderen en dat er eerst overleg gepleegd wordt over zulke zaken. Het is slechts in noodgeval dat men naar zulke middelen als reclame mag grijpen en dan nog moet men zich zeer bewust blijven van de gevaren. Daarom is het noodzakelijk, wil men geen alma krijgen met reclame voor sprankelende coco-cola, dat men zich inzet voor een degelijke financiering via de sociale sektor.

Peter Breugelmans

Unieke reproduceermethode

Nooit tevoren in de geschiedenis beschikte men over zoveel informatie. De moderne technologie maakt het mogelijk snel en goedkoop informatie te vermenigvuldigen. Pencoprint heeft die trend gevolgd en voor sneldruk de meest geperfectioneerde Xerox-drukmachines in huis gehaald. Pencoprint reproduceert nu nog sneller en voordeliger voor u.

Alle kopieerdrukwerk

Tijdschriften, reisverslagen, facturen, uitnodigingen, cursussen, reclame. Alle kopieerdrukwerk dat u Pencoprint toevertrouwt voldoet aan de eisen die u van kwaliteitswerk verwacht: uitstekende puntvoor-punt weergave, grote verwerkingsmarge, scherpheid, beschrijfbaarheid. Recto-verso levert geen problemen op en verkleinen al evenmin. Of drukken op karton of gekleurd papier. Pencoprint zorgt verder voor het vergaren, perforeren, nielen, plakken onder al dan niet bedrukte omslag.

Bliksemsnelle service

Geen risico's om vijf voor twaalf! Pencoprint beschikt over een dubbel machinepark Xerox 9500, eigen fotozetterij, drukkerij (vijf groepen) en een moderne boekbinderij. Zonder tussenpersonen en met attente service leveren zij uw werk in een minimum van tijd.

pencoprint pvba

tiensestraat 36

Leuven

tel. 016/22.10.39

ADVERTENTIE

Reklame in Alma

Als men dezer dagen in Alma II gaat aanstuurven voor een warme maaltijd, krijgt men al van zodra men een plateau neemt een groot bord soep en een dessert gratis aangeboden door de ASLK. Afgezien van het prijsvoordeel dat hiermee zou kunnen samen gaan voor de student zijn hier toch wel enige bedenkingen rond te maken. Deze reclame voor de ASLK betekent eigenlijk een stukje onafhankelijkheid dat Alma verliest.

Alma is voor haar financiering voornamelijk van 2 bronnen afhankelijk. Van de gelden voor de sociale sector en van de studenten. Zij vragen hiervoor dan ook een degelijke maaltijd aan een goedkope prijs. In tegenstelling hiermee is reclame veel meer veeleisend, in verhouding tot wat het binnenbrengt. Hij eist de aandacht op voor zich en wil dat er vooral met hem rekening wordt gehouden. Ook is de financiering via reclame veel wispelturiger, veel meer afhankelijk van de grillen van de adverteerders. Reclame is iets zeer verleidelijk voor iemand die geld zoekt. Mits een kleine toegeving, denkt men, een goede financieringsbron te vinden. Maar men gaat verder en gaat zich meer en meer richten op de reclame terwijl men zijn eigen doelstellingen minder vooropstelt. Van dit gevaar moet men zich zeer goed bewust zijn als men reclame invoert.

Ongepaste beïnvloeding

Maar ook ten opzichte van de student in de Alma is deze reclame niet gepast. Men dwingt hem elke dag zich te laten beïnvloeden door de boodschap van de ASLK. Hij neemt dat plateau en wordt met de tekening gekonfron-

teerd. Dit heeft nog weinig met informatie verspreiden te maken. Dit is beïnvloeding van iemands denken. Reclame tracht vooral in te werken op het onderbewuste. Dit is helemaal iets anders dan pamfletten die verspreid worden in de hal. Zij zijn bedoeld om informatie van een bepaalde strekking te verspreiden en kunnen altijd geweigerd worden. Met deze reclame beperkt men de vrije keuze. Het is spijtig dat de directeur van Alma, Mangelschots, zich verplicht heeft gezien op dit voorstel van ASLK in te gaan. Alma moet kunnen gedragen worden door de sociale sektor. Ze moet wel zeker inspanningen doen om te komen tot een zuinig beheer. Maar ze doet dit al jaren, soms tot haar eigen schade zoals de centrale keuken waaraan nu dringende herstellingen moeten gebeuren. Ook levert Alma maaltijden aan een duurdere prijs aan scholen, bedrijven en ziekenhuizen. Maar dan stelt men ook vast dat een winstgevend activiteit van Alma, de uitbating van de Kantine in het Sportinstituut, door de academische overheid wordt weggenomen. Het is ten eerste te betreuren dat door het beleid van de nationale en akademische overheid de Alma zich tot zoiets moet laten lenen. Het is te hopen dat het slechts tot deze proefperiode van 1 maand beperkt blijft.

Wie beslist?

In deze beslissing zou men ook wel eens de Raad van Beheer van Alma mogen laten meespelen. In deze raad zitten 3 vertegenwoordigers van de studenten. Het is spijtig te moeten vaststellen dat over gans deze zaak de studentengemeenschap niet wordt geraadpleegd. Zo worden er voortdurend initiatieven genomen zonder de mening van Sociale Raad te horen: fotokopiemachines, reclame, invoeren van gedifferentieerde prijzen (snackbar) op de bovenverdieping van Alma I, het moeten bijbetalen voor een

Restaurant Alma II en III

	Restaurant Alma II en III	Snack Alma I Gasthuysberg, Pauscoll. Meisjescentrum	Snack Alma II Alternatief	Sedes
20/2	Portugese soep Bitok spruiten aardappelen yoghurt	Portugese soep Biefstuk andjvie in room aardappelen yoghurt	Vegetarische nasi	Soep van de dag Varkenslapje selder in room aardappelen fruit
21/2	St.-Germainsoep Visfilet Normandische saus zilvervliesrijst fruit	St.-Germainsoep Varkensgebraad wittekoel in room zilvervliesrijst fruit	Moussaka	Soep van de dag Varkensrib romige schorseneren aardappelen yoghurt
22/2	Pompadoursoep Gepaneerd sneetje jardinière aardappelen yoghurt	Pompadoursoep Oostendse schnitzel jardinière aardappelen yoghurt	Rijst met groenten en rauwkost	Dag van de soep Kalfsbrood arc-en-ciel jonge wortelen aardappelen fruit
23/7	Wortelsoep Kip abrikosenmoes zilvervliesrijst fruit	Wortelsoep Varkensrib gestoofd witloof zilvervliesrijst yoghurt	Preitaart	Soep van de dag Koninginnehapje sla aardappelen fruit
24/2	Parmentiersoep Paardenbiefstuk ratjetoe aardappelen fruit	Parmentiersoep Hamburger en ei gepimenteerde erwten aardappelen fruit	Toffuonoedels in room	Soep van de dag Roemeense viskroketten rijst yoghurt met fruit

De door de werkgroep voeding aanbevolen Alma-menu's kunnen, om technische redenen, niet altijd door de gerants gevolgd worden.

Julie eten drie maal per dag: zeg dan niet dat voeding je niet interesseert.
Info: Leo Van Der Aa, E. Van Evenstraat 2c, 2de verdieping. Tel. 016/2299.11.

AGENDA

Berichten voor de Veto agenda moeten *ten laatste* op maandag om 12.00 u. binnen zijn op 't Stuc, eerste verdieping. Bovendien moeten ze volledig zijn, anders verdwijnen ze onherroepelijk in onze prullenmand.

Donderdag 16 februari

- 23.00 u. OPTREDEN *The Dave Duncan Band* in Cité-bar. Inkom gratis. Org. VTK
- 20.30 u. **DANS Pole à Pole** van *Ardanse*. Inkom 120/180, in 't Stuc. Org. Kura
- 20.30 u. **FILM Der Stand der Dinge** van *Wim Wenders*. Inkom 50/70. In Aud. Ves. Org. DAF-'t Stuc
- 20.00 u. **LITERATUUR Witte poëzie** in 't Stuc. eerste verdieping. Org. werkgroep literatuur
- 16.00 u. **REUZE STOELENDANS Sit on it** op de parkeerruimte van W & L. Al wie een stoel meebrengt, kan meedoen. Alles in het kader van de Germania Feestweek.
- 20.00 u. **FILM Creep Night** surprise horrorfilm in AV. Horrornacht in Fak. Aangepaste kledij wenselijk en talrijke andere evenementen (info & inschrijvingen in de FAK)
- 20.00 u. **AVOND TEGEN GOL** film, getuigenissen, optreden, fuif. In zaal Albatros. Org. Leuvense Komitee tegen Racisme (z. ook Veto 18)
- 20.00 u. **LEZING Het Lotussutra in Japan** door *prof. W. Vande Walle*, in het kader van de lezingencyclus over "Heilige Boeken". In L & W, 8ste verd. Inkom 50 fr. Org. Inforient
- 20.00 u. **EKSPLORATIEFILM Himachal Pradesh (kleinoord in de Himalaya) - De Tibetaanse vluchtelingen** door *R. Hoyaux*. Aud. van het Cultureel Centrum. Org. De Vlaamse Explorators vzw.

Vrijdag 17 februari

- 20:30 u. **DANS Pole à Pole** zie dond. 16/2
- 20.30 u. **FILM Der Stand der Dinge** zie dond. 16/2
- 20.00 u. **VOORDRACHT De ontwikkelingsfasen van het kind, benaderd vanuit de Steinerpedagogie** door *Heer J. Klaassen* in de Zonnewijzer, Zwarte Zusterstraat 10. Vrije bijdrage. Org. Leuvense Antroposofische Kring
- 12.00 u. **MARS TEGEN RACISME** vertrek aan 't stadhuis van Leuven, naar Mechelen
- 20.30 u. **FILM Der Stand der Dinge** in 't Stuc. Inkom 50/70. Org. DAF-'t Stuc
- 22.30 u. **CAFE CHANTANT** met *Ronnie & Johnny* (jazz en blues). In Stuc-bar. Gratis
- 10.00 u. **MARS TEGEN RACISME** van Mechelen naar Vilvoorde

Zondag 19 februari

- Begin Germania's feestweek
- 20.00 u. **CAFE CHANTANT: HHV, De Kleine Verwarring vzw, Ruimteveer Colombia, e.a.** in Fakbar
- 10.00 u. **MARS TEGEN RACISME** van Vilvoorde naar Brussel
- 21.00 u. **BIJELLEZEN Het Nieuwe Testament** in J. Stasstraat 2. Org. UP
- 20.00 u. **FILM After the Silence** vn in het kader van de projectweek "Ontwikkeling". Aansluitend referaat: *Werking en doelstellingen van de FAO*. In Aud. De Molten. Org. Vereniging voor de Verenigde Naties

Dinsdag 21 februari

- 20:30 u. **TEATER Van Dageraad tot Middernacht** Kayser in 't Stuc. Org. Germania
- 20.00 u. **DEBAT Kernenergie? Liever alternatie!** avond kernenergie en stadsverwarming met *H. Dhollander* (VAKS/werkgroep Dialogo). In Aud. Vesaluis. Gratis. Org. Agalev-studenten Leuven
- 18.00 u. **ATLETIEK Belgisch universitair Atletiekkampioenschap Indoor. In de Sporthalle van 't sportkot**
- 20.30 u. **FILM Der Stand der Dinge** van *Wim Wenders*. In Aud. Ves. Inkom 50/70. Org. DAF/'t Stuc
- 20.30 u. **VOORDRACHT Het plattelandsonderwijs in het oude Hertogdom Brabant (1610-1815)** door *Dr. Eddy Put* in fakbar Historische Kring, Parkstraat 72. Org. Historische Kring
- 20.00 u. **FILM Operation Sahel en Journey for Survival** in het kader van de projectweek "Ontwikkeling". Aansluitend debat tussen NCOS en ABOS over *Het Belgisch Ontwikkelingsgebied*. In Aud. De Molten. Org. Vereniging voor de Verenigde Naties
- 20.00 u. **BASISKURSUS 2^e avond Liturgie**. In J. Stasstraat 2. Org. UP

Woensdag 22 februari

- 20.15 u. **DEBAT Gevangeniswezen**. In Aud. Ves. Inkom gratis. Org. Liga' voor de Mensenrechten, De Roze Drempel, De Stille Stem
- 14.30 u.-15.30 u. **LEZING Germain Droogenbroodt** in gastauditorium van L & W. Org. Leuvense middagen der poëzie
- 12.00 u. **KONCERT L. Kende** (piano). L & W 8ste verdiep. Inkom gratis
- 20.00 u. **FILM A Place to live en No place to go** vn-film in het kader van de projectweek "Ontwikkeling". Aansluitend, een referaat *Planning en geïntegreerde rurale ontwikkeling* door *prof. dr. Tollens*. In Aud. De Molten. Org. Vereniging voor de Verenigde Naties
- 20.30 u. **AVOND Geweldloze weerbaarheid** in J. Stasstraat 2. Org. UP
- 09.00 u. **PROCES** ivm twee Vetomedewerkers. In korrektonele Rechtbank Leuven. Inkom gratis.

Donderdag 23 februari

- 20.30 u. **DANS Steve Paxton** in 't Stuc. Inkom 120/180. Org. 't Stuc
- 20.00 u. **LITERATUUR Vormvernieuwing bij de Vijftigers** door *dr. Hugo Brems* in 't Stuc. Org. Werkgroep Literatuur
- 20.00 u. **LEZING Mechanismen van de economische crisis** door *Jo Dhont*. In 't Stuc. Inkom gratis. Org. VVS
- 20.00 u. **AVOND Bevrijdingstheologie** in J. Stasstraat 2. Org. UP
- 20.00 u. **LEZING De Granth van de Sikhs** door *dr. Callewaert* in het kader van de cyclus over "Heilige Boeken". L & W 8ste verdiep. Inkom 50. Org. Inforient

Vrijdag 24 februari

- 20.00 u. **TEATER Marat/Sade** door de Studenten van het Instituut voor Literatuurwetenschap, sectie dramaturgie. In het Huis van Chièvres. Inkom 150. Org. Instituut Literatuurwetenschap.

P. JANSSEN : COLUMN

Voor de kust van Ierland is een Belgische vissersboot gezonken, zonder overlevenden na te laten. "Het Zeepaard had vier man aan boord, onder wie een 19-jarige matroos." Wat moet de argeloze lezer daar nu bij denken. Dat de andere drie verstekelingen waren waarvan de naam niet mag vermeld worden? Katten, honden?

Het is een bericht voor de voorpagina van het Volk: Boeing neergestort met 273 inzittenden. Geen overlevenden. Onder de passagiers waren vier Belgen. Die vier Belgen zijn natuurlijk maar net even dood als de anderen, maar ten gerieve van het lezerspubliek worden zij apart vermeld, omdat Belgische doden dan toch nog heel wat anders zijn dan Marokkaanse of Venezolaanse doden. Die smaken dan echter wel het genoege om respectievelijk in Marokko of Venezuela de koppen te halen. Zodat er toch nog rechtvaardigheid heerst. Maar nu het Zeepaard. Waar zullen die drie anderen vermeld worden? Is hun leeftijd niet zegbaar. Waren zij al met pensioen? Mochten zij eigenlijk niet meer varen, zonder

hun pensioen in gevaar te brengen? Nauwelijks denkbaar. Manen op vissersboten van 65+.

Nog maar eens Het Volk. "... (vier dode Belgen hadden we al) Daaronder bevond zich een moeder met kind." Van de anderen geen woord. Daar geeft niemand een moer om. Zeker bij die krant niet. De moeder met het kind, in al hun dagelijkse anonimiteit, roepen het beeld op van het zoete leven aan de Vlaamse haard, dat nu wreed verstoord is. Een hoeksteen van de samenleving, het kerstgezin, werd er door het lot geniepig uitgeslagen. Bij hun leven zou niemand aan deze moeder met dat kind aandacht geschonken hebben, hun plotse heengaan stelt hun voorbeeldige staat van bestaan in een scherp daglicht. Geen moeder of kind zijn betekend minder over-een komen met de ideale mens. Het moet al een hele hoge om zijn die neergestort is, om een zelfde post-hume hulde te kunnen meemaken. En dan nog kan hij er niet zeker van zijn dat er achter zijn rug niet geginnfeld wordt.

En het Zeepaard dan. De beklagenswaardige hier is de negentienjarige, degene die onrechtvaardig van de zijnen is weggerukt. De anderen, dat is de meest waarschijnlijke hypotese, zijn gewoon mensen die ouder dan dertig zijn. Eigenlijk al verloren voor de samenleving. Al getrouwd, al een hoop kinderen (waarvoor nu weduwen- en wezengeld zal moeten betaald worden) zonder het stralende dynamisme dat der jeugd is. Die anderen waren mensen waar deze stagnerende maatschappij niets meer aan had, om haar uit het slop te helpen. Plaats voor de jongeren. Parachorein tois neois. Het diktaat van een bejaarde samenleving, zoals 'moeder en kind' dat was van een samenleving in opbouw. Hoe minder er van is, hoe meer het opgehield wordt.

Het stond al in Homeros. Een oud drama in een nieuwe vorm. De enige vraag die nog rest: vanaf welke leeftijd ben je afgeschreven? 23, 24? Laten we dan ongerust worden. De jongeren even op de kop zitten. Ook dat kennen we.

ZOEKERTJES

● **Jowan** (tin-whistlespeler) zoekt goet fiddler en zanger/gitarist om Ierse muziek te maken. Contact Wagenvweg 26. Leuven (nabij AZ St. Raf).

● **Te huur:** mooie kamer voor meisjes, CV. Onmiddellijk beschikbaar. Adres: Coeks, Weldadigheidsstraat 41, tel. 016/227150. Info ter plaatse of bij J. Geerts, Groot Begijnhof 16, Leuven.

● **Wie rijdt mee?** Torhout-Leuven, op zaterdagvoormiddag en zondagavond. Z.w.: Ciska Devloo, Arendstraat 3, na 20 u. Tel. 016/230759.

● **Degelijke mechanische Olympia-schrijfmachine** te koop wegens dubbel gebruik. Regina De Luxe voor 4500 fr. Inl. tel. 016/235936, 's avonds.

● **Daktylografie:** alles wat daarvoor in aanmerking komt. Koerante talen. Opstellen van teksten in gewenste terminologie. G. Huysmans, Fonteinstraat 57/56, Leuven. Bij afwezigheid bericht achter laten.

● **Herverle veilig!** Vrijwilligers gevraagd om levende verkeersdrempel te vormen. Profenamingen op 20/2/84 om 21 u. vóór Princes Lydialaan 7. Gratis pint postuum per deelnemer/ster). PLL7.

● **Heb twee oude radio's** (anno '50), grote houten bakken. Z.w. sportsekretariaat, vragen naar Chris.

● **Dringend gezocht:** tapdansijzers aan tweedehandsprijs. Chris, Blijde Inkomststraat 143, 3000 Leuven.

● **Uit sympathie:** Edgaar-kotenvershachermij.

● **Verloren:** bril, enkel bovenaan monstuur, goudkleurig, dunne, enkele brug, zat in een zwart doosje. Wrschlijk Alma J. of Aud. AG J. Greet Drijvers, Blijde Inkomststraat 62, Leuven.

● **Te koop:** commodore 64: software zoals boeken, kassettes, tijdschriften; ook joystick; ook aankoop van uw programma's; Guy Vandenberghe, Brabanconstraat 91, Leuven, of tijdens weekend: 44 50 56.

● **Buurtwerk 't Lampeke:** Ridderstraat 210, 3000 Leuven, tel. 016/238019, zoekt wetenswaardige. In dienst: zo snel mogelijk. Taken: buurtwerk & urbanisatie.

● **Chris doet al uw typwerk, sneller, verzorgder en met steeds meer ervaring** (tesissen, enz.) op een IBM-machine. Tel. na 18.30 u., 016/563998

36e Rechtskongres op 21 februari e.k. Wantoestanden in de gevangnissen Vorst en St. Gillis

Het Rechtskongres is een interuniversitair kongres dat jaarlijks in België wordt georganiseerd door rechtsstudenten. Dit jaar is de eer om te mogen organiseren aan het Leuvense VRG en Jura Falconis, die hierin worden bijgestaan door een tiental professoren van de rechtsfaculteit. Het thema dit jaar is 'De Europese Unie', meer specifiek wordt hierbij aandacht besteed aan het ontwerp-verdrag Spinelli. Dit wordt juridisch geanalyseerd, zowel tekstueel als in een bredere context. Referaten zijn o.m. voorzien van Prof. Mertens de Wilmars (president van het Hof van Justitie van de E.G.), Prof. J.P. Jacque (rektor van de unief van Straatsburg), Coninx (kabinetsattaché voor Europese zaken), Prof. Peeters (KUL), Prof. Suetens (KUL), Prof. Boken (RUG), B. Croux (Europees parlementslid) en Prof. Vandamme (KUL). Het kongres wordt besloten met een paneelgesprek rond het thema 'Europese Unie, juridisch en politiek haalbaar', waarbij vertegenwoordigers van verschillende politieke partijen zullen aanwezig zijn, met daarbij ook nog Prof. Sennelle (RUG). De moderator is G. Naets. Na afloop wordt de verspilde energie weer opgevuld tijdens een receptie. Verdere inlichtingen m.b.t. dit gebeuren vindt u bij Steven De Coster op de rechtsfaculteit, Tienessestraat 41, Leuven, 016/230971, toestel 282 (enkel te bereiken op woensdag van 14 tot 17 u.).

De Radikale Kriminologen hebben een nieuwe brochure klaargestoomd (28 blz. — 40 fr.), ditmaal handelend over allerlei wantoestanden in de Brusselse gevangnissen Vorst en St. Gillis. "Achter de gevangenispoort moeten bepaalde fundamentele rechten wijken voor een regime dat zichzelf in stand houdt door middel van repressieve controle- en sanktioneringsmechanismen", schrijft men in de inleiding, en dit wordt in de brochure aangegevoeld met heel wat gegevens m.b.t. de medische begeleiding van de gevangenen, de repressie en kachtoptsluiting, de relatie tot familieleden en de beklagrecht. Ook is een getuigenis opgenomen van Ann Bollé, de voorzitter van het Comité ter Verbetering van de Leefomstandigheden der Gevangenen, die familieleden van gevangenen groeperen en vooral actief zijn rond de genoemde gevangnissen. In bijlagen zijn er een aantal authentieke documenten opgenomen, die als bewijsmateriaal fungeren bij wat voorheen gesteld werd. De brochure is te koop op het secretariaat van de Radikale Krimi's, Brabanconstraat 16, 3000 Leuven.

LEZERSBRIEVEN

Nog eens NSV

Het is niet onze bedoeling hier een eendelige polemiek te voeren. Maar de 'gemodererde' brief van T. Mommens, 'NSV-Flair' (Veto, nr. 18, p. 2-8) bevat enkele kleine onnauwkeurigheden die tot grote misverstanden kunnen leiden.

De Historia-preses roept de statuten in ter rechtvaardiging van zijn eigenmachtige beslissing tot toelating van de NSV-preses op het presidium. Hiermee geeft hij toe op eigen houtje te hebben gehandeld. Hij ziet deze rechtvaardiging "in het licht van een democratische aanpak". Waarom heeft T. M. dan niet binnen het licht van zijn democratische aanpak een vertegenwoordiger van ISOL uitgenodigd, temeer daar hij een brief van deze raad had ontvangen? Overigens heeft hij van deze brief nooit gewag gemaakt.

In tegenstelling tot wat T. M. suggereert, is er geen diepgaande inhoudelijke discussie geweest. Wel zijn er vragen gesteld aan het NSV, die klaarblijkelijk door hem als kritiek

werden opgevat. Zo heeft Jan Van Outrive op geen enkel ogenblik NSV bekritiseerd. De antwoorden van NSV-preses Jürgen Ceder werden daarenboven nooit echt bediscussieerd. De discussie werd immers afgebroken omwille van 'belangrijke agendapunten', zoals de komst van een hypnotiseur, het morsen van koffie en het subsidiëren van fotolijsten.

Hierbij nog een kleine rechtzetting: niet Christof Grootaers, maar de NSV-preses zelf bracht de kakao en de melk ter sprake.

Voorts stelt T. M. dat er gestemd werd volgens "vooraf bepaalde modaliteiten". Waren die wel vooraf bepaald? Historia-ld Frank Segers wilde hierover een discussie aangaan, maar dit werd rondtuit geweigerd.

Tenslotte: als het werkelijk zo is dat inhoudelijke criteria niet in aanmerking komen, waarover werd er dan in hemelsnaam op het presidium gestemd?

Marc Debaere
Christof Grootaers
Sjantjan Janssens
Jan Van Outrive
Tom Verschaffel